

ผลของกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคการออกแบบความคิดที่มีต่อเป้าหมายทางอาชีพ
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

THE EFFECTS OF GUIDANCE ACTIVITY BASED ON DESIGN THINKING TECHNIQUES
ON CAREER GOAL OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS

พิมพ์กัญญา วิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2566

ผลของกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคการออกแบบความคิดที่มีต่อเป้าหมายทางอาชีพ
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

THE EFFECTS OF GUIDANCE ACTIVITY BASED ON DESIGN THINKING TECHNIQUES
ON CAREER GOAL OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(Master of Education (Guidance Psychology))
Faculty of Education, Srinakharinwirot University

2023

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ผลของกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคการออกแบบความคิดที่มีต่อเป้าหมายทางอาชีพ

ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ของ

พิมพ์กัญญา วิทยา

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์) (รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร)

..... ที่ปรึกษาร่วม กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี) (อาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล)

ชื่อเรื่อง	ผลของกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคการออกแบบความคิดที่มีต่อ เป้าหมายทางอาชีพ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
ผู้วิจัย	พิมพ์กัญญา วิทยา
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2566
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. พัทธราภรณ์ ศรีสวัสดิ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. สกล วรเจริญศรี

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ 2) เพื่อเปรียบเทียบเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนและหลังการเข้าร่วมวิธีการสอนกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคการออกแบบความคิด ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ จำนวน 392 คน ได้มา จากการสุ่มอย่างง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป้าหมายอาชีพและให้กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว โดยเทคนิคการออกแบบความคิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเปรียบเทียบเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวโดยใช้การออกแบบความคิด โดยใช้ t-test Dependent สรุปผลการวิจัย ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า

1. จากการศึกษเป้าหมายทางอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนมีเป้าหมายทางอาชีพโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านเข้าใจอาชีพ และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านวางแผนอาชีพ
2. นักเรียนกลุ่มทดลองมีเป้าหมายทางอาชีพสูงขึ้นหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคออกแบบความคิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคออกแบบความคิดสามารถเสริมสร้างเป้าหมายทางอาชีพได้

คำสำคัญ : เป้าหมายอาชีพ, การสอนกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคการออกแบบความคิด

Title	THE EFFECTS OF GUIDANCE ACTIVITY BASED ON DESIGN THINKING TECHNIQUES ON CAREER GOAL OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS
Author	PIMKAN WITTAYA
Degree	MASTER OF EDUCATION
Academic Year	2023
Thesis Advisor	Associate Professor Patcharaporn Srisawat
Co Advisor	Associate Professor Skol Voracharoensri

This research has the following objectives: (1) to study the career goals of secondary school students; and (2) to compare the career goals of secondary school students before and after participating in guidance activities based on design-thinking techniques and used an experimental research design. The sample group consisted of 392 Mathayom Three students at Benjamarachanusorn School and derived from simple random sampling. The data were collected using a career goals questionnaire and used guidance activity based on design thinking techniques for the sample group. The data were analyzed using statistics to compare career goals of Mathayom Three students before and after participating in guidance activity based on design thinking techniques. The results of this research found that before participating in guidance activity based on design thinking techniques The career goal levels of students in lower secondary school, both overall and in each aspect at a moderate level. After participating in guidance activity based on design thinking techniques, the career goal level of lower secondary school students both overall and individually for students at the lower secondary school level at a high level. The suggestions for using the research results before studying the research used the guidance activity based on design thinking techniques created by the researchers and then studied the objectives, steps and content of the activity.

Keyword : Keywords: Career goals Guidance activity Design thinking techniques

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยเมตตา ความอนุเคราะห์ และความเอาใจใส่อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ที่ได้ให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทาง และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร ที่กรุณามาเป็นประธานสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ใจตรง และอาจารย์ ภูริเดช พาหุยุทธ์ ที่ให้ความเมตตากรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่ให้ความเมตตากรุณาด้วยความปรารถนาดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ คณะครู ผู้ที่ปรึกษาทุกคน และครูกลุ่มงานแนะแนวโรงเรียนเบญจมราชาอนุสรณ์ รวมถึงกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลในการดำเนินการ วิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสาละยศ วิทยา(ผู้ล่วงลับ) คุณแม่รสนา วิทยา สมาชิกทุกคนในครอบครัวที่ให้กำลังใจสนับสนุน ดูแลด้วยความรัก ความห่วงใย มาตลอดระยะเวลาในการทำวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ สาขาจิตวิทยาการแนะแนวทุกคน เพื่อนนิสิตการศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ ร่วมรุ่น รวมถึงเพื่อน พี่ รุ่นน้อง ที่ให้ กำลังใจ คำแนะนำช่วยเหลือ ด้วยดีเสมอมาตลอดระยะเวลาการทำวิจัย

ขอขอบคุณผู้เขียนเอกสารและตำราทุกฉบับที่ผู้วิจัยใช้ประกอบการศึกษา นำมาอ้างอิงในปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ คุณค่าและประโยชน์จากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแก่บิดา มารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ทำให้ปริญญาานิพนธ์ประสบความสำเร็จลุล่วงด้วยดี

พิมพ์กัญญา วิทยา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	4
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายอาชีพ.....	9
1.1 ความหมายของเป้าหมายอาชีพ	9
1.2 ความสำคัญของเป้าหมายอาชีพ	10
1.3 คุณลักษณะของเป้าหมาย	11
1.4 ผลของการตั้งเป้าหมาย	12
1.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย	13

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนว	15
2.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว	15
2.2 ความสำคัญของกิจกรรมแนะแนว	16
2.3 หลักการจัดกิจกรรมแนะแนว	18
2.4 ขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนว	18
2.5 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมแนะแนว	20
2.6 เทคนิคที่นิยมนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว	21
2.7 แนวคิดสำคัญในการจัดกิจกรรมแนะแนว	23
2.8 แนวการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว	23
2.9 ภารกิจด้านการสอนกิจกรรมแนะแนว	24
2.10 การจัดทำแผนการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว	25
2.11 วิธีการและเทคนิคการจัดประสบการณ์ในกิจกรรมแนะแนวกลุ่มในชั้นเรียน	25
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบความคิด	27
3.1 ความหมายของการออกแบบความคิด	27
3.2 องค์ประกอบของการออกแบบความคิด	28
3.3 ขั้นตอนของการออกแบบความคิด	29
3.4 บทบาทหน้าที่ของผู้ทำหน้าที่สอนการออกแบบความคิด	32
3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบความคิด	33
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
4.1 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง	34
4.2 งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง	36
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	37
การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง	37

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	37
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	37
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	38
วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือ.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
วิธีการดำเนินการทดลอง.....	40
การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
บทที่ 4 ผลการดำเนินการวิจัย.....	42
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	46
สรุปผลการวิจัย.....	46
การอภิปรายผล.....	47
ข้อเสนอแนะ.....	49
1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยใช้.....	49
2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	50
บรรณานุกรม.....	51
ประวัติผู้เขียน.....	93

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสารที่สามารถเชื่อมโยงถึงกันอย่างรวดเร็วพร้อมกัน ก่อให้เกิดการเรียนรู้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและสังคม อันนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆอีกมากมาย การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว อีกทั้งมีอาชีพใหม่ๆเกิดขึ้นอยู่ตลอด การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้บุคคลต้องปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และจำเป็นที่จะต้องรู้จักอาชีพ รู้จักตนเอง เพื่อให้ตนเองมีความสุข การที่คนจะมีความสุขได้นั้น ต้องได้รับการตอบสนองขั้นพื้นฐานเสียก่อน คือ ความต้องการทางร่างกาย ความต้องการด้านความมั่นคง ความต้องการด้านความรัก การเป็นที่ยอมรับ และการเป็นเจ้าของ แล้วจึงจะสามารถพัฒนาถึงขั้นสูงสุดได้คือ ความตระหนักรู้ในตนเอง เพื่อที่จะช่วยทำให้เรามองเห็นความคิดของตัวเอง ทำให้เราสามารถแยกแยะได้มากขึ้นว่าอะไรเป็นความคิดของตัวเอง

การจัดการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นระดับชั้นที่มีความสำคัญและมีผลต่อการพัฒนาประเทศการปูพื้นฐานความรู้ที่ดีจะนำไปสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้นหรือนำไปสู่การประกอบอาชีพที่มั่นคงต่อไป การตั้งเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจึงเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่นักเรียนต้องรู้เพราะนอกเหนือจากการต่อยอดทางการศึกษาแล้ว ยังต่อยอดไปถึงการรู้จักโลกอาชีพ การรู้จักและเข้าใจตนเองอย่างชัดเจน การศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีความมุ่งหมายและหลักการว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการเผชิญสถานการณ์การประยุกต์ใช้ความรู้มาป้องกันแก้ไขปัญหาเรียนรู้และจากประสบการณ์จริง ทิศทางการศึกษาและสาขาวิชาชีพแนวทางจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สํานักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2560)ได้รวบรวมแนวคิดและทักษะด้านอาชีพไว้ ว่าการเรียนรู้ที่จะปรับตัวได้อย่างดีในสภาวะการเปลี่ยนแปลง หรือมีภัยคุกคามได้อย่างชาญฉลาดถือเป็นเรื่องสำคัญในการดำรงชีวิตที่มีทักษะชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 และการ

คิดสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อตอบสนองการดำรงชีวิตเฉพาะบริบท สภาพแวดล้อมที่ต่างกันไป นำไปสู่การเผยแพร่เทคนิควิธีการใช้และพัฒนาทักษะใช้เกิดเป็นกลยุทธ์การขยายเกิดผู้ประกอบการ ในงานอาชีพต่าง ๆ ซึ่ง เป็นทักษะงานอาชีพที่ต้องมีการส่งเสริมให้มีเท่าทันในยุคต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ทักษะชีวิตและทักษะงานอาชีพ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ถือว่าเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จัดเป็นวัยที่เข้าสู่ช่วงวัยรุ่นตอนต้น และเป็นวัยที่มีการเตรียมความพร้อม ในการเปลี่ยนผ่านช่วงชั้นในการศึกษา นักเรียนต้องเลือกเส้นทางเดินชีวิตของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลือกศึกษาต่อ (ชลลดา พันธุ์เนตร, 2561) กล่าวว่า กระบวนการตัดสินใจนั้น ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน หรือเป็นการตัดสินใจที่สำคัญในชีวิต ทักษะการตัดสินใจ เป็นสิ่งที่บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้ โดยเฉพาะการตัดสินใจในเส้นทางการประกอบอาชีพของตนเอง โดยกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพจะประกอบไปด้วย การที่บุคคลรู้จักตนเองในด้าน ต่างๆ และเรียนรู้ข้อมูลอาชีพ พร้อมทั้งมีทักษะในการตัดสินใจตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ และ รู้จักทักษะที่ใช้ในการหางาน ซึ่งการแนะแนวอาชีพให้กับนักเรียนในโรงเรียนจึงเป็นสิ่งที่สามารถ ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีการตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม เป็นไปตามกระบวนการ ตัดสินใจอย่างเป็นระบบ

การดำเนินชีวิตของผู้ประสบความสำเร็จในชีวิต เป็นแรงจูงใจให้อยากประสบความสำเร็จ ตามแบบอย่างและสั่งการจิตใต้สำนึก ให้นำไปสู่ความสำเร็จ การประสบความสำเร็จ คือ ต้องมี แรงจูงใจความเชื่อ ศรัทธา มีกำลังใจ มีเป้าหมาย ตั้งเป้าหมายในชีวิต (Goal) และแผนการดำเนิน ชีวิตที่นำไปสู่ความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ บันทึกติดตามความก้าวหน้าของการกระทำเพื่อนำไปสู่ เป้าหมายของชีวิตการรู้จักควบคุมพวงมาลัยชีวิต (Life Monitoring) บุคคลที่มีเป้าหมายส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต เนื่องจากบุคคลนั้นมีหลักในการดำเนินชีวิต และ ทราบว่าตนเองต้องกระทำสิ่งใดเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามที่ตั้งใจไว้ โดย (ธนาวรรณ ธนพรดี, 2551) ได้กล่าวไว้ว่า ชีวิตที่มีการวางแผนมักเป็นชีวิตที่ประสบความสำเร็จ เพราะสิ่งที่เกิดขึ้นใน อนาคตล้วนเป็นผลมาจากการกระทำในปัจจุบัน บุคคลที่ไม่มีการวางแผนในชีวิต ปล่อยให้ชีวิตไป ตามชะตากรรมบุคคลนั้นยากที่จะประสบผลสำเร็จในชีวิตเปรียบเสมือนเรือที่ปราศจากหางเสือ เดินทางไปอย่างล่องลอย ไร้จุดหมายและเรือก็อาจอับปางลงในที่สุด ดังนั้น ชีวิตที่จะประสบ ความสำเร็จได้ จะต้องเป็นชีวิตที่มีเป้าหมาย มีการวางแผนและมีขั้นตอนในการไปถึงเป้าหมาย โดย (ยุทธนา อารักษ์พุทธรักษ์, 2548) กล่าวว่า การตั้งเป้าหมายชีวิตนั้นมีความลึกซึ้งถึงเรื่องจิตใจ เป็นการกำหนดสิ่งที่คนเราอยากจะไปให้ถึง มีพื้นฐานจากแรงขับภายใน ทำให้เกิดแรงจูงใจที่ทำให้

มีพลังที่จะตั้งเป้าหมาย มีทั้งด้านตนเอง คนอื่น และสิ่งรอบข้าง สอดคล้องกับ อัครเดช พงษ์ปรีดา (2541, น. 78, อ้างถึงใน ปรัชญา วัฒนธรรม, 2543, น. 21) ที่ได้ให้ความหมายของการวางแผน เข้าสู่อาชีพว่า เป็นกระบวนการคิดโดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นก่อนออกสู่ตลาดแรงงาน เช่น ทักษะคิดต่อการทำงาน ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความกระตือรือร้น ระดับการศึกษา ความสามารถพิเศษความต้องการของตลาดแรงงาน สภาพความเป็นอยู่ทางกายภาพและ เศรษฐกิจ

การที่ผู้เรียนจะทราบว่าตนเองมีจุดมุ่งหมายแบบใด และมีความประสงค์เลือกศึกษาต่อใน แนวทางไหน จำเป็นต้องใช้หลักการวางแผน ต้องมีพลังให้ผู้เรียนนั้น เกิดแรงกระตุ้น จากความ จำเป็นในการเปลี่ยนแปลงสู่บทบาทใหม่ ตามทฤษฎีของ Ashforth ที่กล่าวว่า บุคคลจะต้องมี องค์ประกอบ 4 อย่างคือ ลักษณะเฉพาะตัว ความมุ่งหมาย การควบคุม การเป็นเจ้าของ และการ ระบุเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงของตนเอง ถึงจะไปสู่เป้าหมายอาชีพได้

การออกแบบความคิด (Design Thinking) เป็นแนวคิดที่ถูกกล่าวถึงครั้งแรกเมื่อปี 1959 หรือประมาณ 60 ปีที่แล้ว ผ่านหนังสือที่มีชื่อว่า Creative Engineering โดย John E. Arnold โดยมีแนวคิดมาใช้ในเชิงธุรกิจ แต่ปัจจุบัน มีการประยุกต์ใช้การออกแบบความคิด (Design Thinking) ในด้านการศึกษาขึ้นอย่างแพร่หลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้มีภูมิคุ้มกัน มีความคิดอย่างเป็นระบบ นำ ความสามารถที่ตนเองมีอยู่ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันให้เหมาะสมกับสถานการณ์และหน้าที่ที่ ตนเองได้อย่างเหมาะสม หากนำการออกแบบความคิด (Design Thinking) มาประยุกต์เข้ากับการ จัดการเรียนรู้อัจฉริยะแนวใหม่ ที่เป็นการดำเนินการจัดประสบการณ์ที่สนองตอบ ตามความ ต้องการส่วนบุคคล อันสอดคล้องกับบริบททางสังคม โดยมุ่งเน้นช่วยให้ผู้เรียนได้มี การเปลี่ยนแปลงทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย มีความสามารถในการปรับตัว อยู่ใน โลกแห่งการเปลี่ยนแปลงได้ ก็จะทำให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองอย่างรอบด้าน สามารถสำรวจความ ต้องการและความสามารถด้านอาชีพของตนเอง สามารถกล้าตัดสินใจบนพื้นฐานแห่งความจริง

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการเสริมสร้างเป้าหมายอาชีพของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนกิจกรรมแนวใหม่ โดยใช้การออกแบบ ความคิด เพื่อจะได้นำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการจัดบริการแนวใหม่ให้ตรงกับ ความ ต้องการของนักเรียนมากขึ้น ผลที่ได้จากการศึกษาจะทำให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างครอบครัว กับโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนแก้ไข ปรับปรุง ส่งเสริม และสนับสนุนการ เป้าหมายอาชีพนักเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงละชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อเปรียบเทียบเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลัง

การเข้าร่วมวิธีการสอนกิจกรรมแนะแนวโดยใช้การออกแบบความคิด

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครอง รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนได้นำวิธีการสอนกิจกรรมแนะแนวโดยใช้การออกแบบความคิดไปใช้ในการเสริมสร้างเป้าหมายอาชีพของนักเรียนต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนปีการศึกษา 2564 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำนวน 8 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี โรงเรียนบางบัวทอง โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี โรงเรียนปากเกร็ด โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม โรงเรียนสตรี นนทบุรี และโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี จำนวน 23,886 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ได้จากการเปิดตารางขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำหรับศึกษาค่าเฉลี่ยของประชากร (μ) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% เมื่อยอมให้ความคลาดเคลื่อน (E) ของการประมาณค่าสัดส่วนเกิดขึ้นได้ $\pm 5\%$ ของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) (ศิริชัย กาญจนวาสี, ทวีวัฒน์ ปี ตยานนท์, ดิเรก ศรีสุขโข, 2551) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 392 คน จากประชากร 23,886 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง

การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 392 คนใช้วิธีการสุ่ม แบบหลายขั้นตอน(Multistage random sampling) ซึ่งมีวิธีการดังนี้

ขั้นแรก จำแนกโรงเรียน โดยใช้ขนาดของโรงเรียน แบ่งโรงเรียนออกตามเกณฑ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ สามารถแบ่งโรงเรียนตามจำนวนนักเรียนได้ 4 ขนาด คือ

1. ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 119 คน ลงมา
2. ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120 - 719 คน
3. ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 720 - 1,679 คน
4. ขนาดใหญ่พิเศษ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,680 คน ขึ้นไป

ขั้นที่ 2 สุ่มโรงเรียนแต่ละขนาดแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดของโรงเรียน ได้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

ขั้นที่ 3 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้โรงเรียนเบญจมราชาอนุสรณ์

ขั้นที่ 4 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 392 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กิจกรรมแนะแนวโดยใช้การออกแบบความคิด
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ เป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เป้าหมายอาชีพ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการสำรวจความสามารถและความต้องการด้านอาชีพของตนเอง สามารถค้นหาแหล่งที่มาและข้อมูลทางอาชีพ ประเมินความสามารถกับความเหมาะสมทางอาชีพ สามารถตัดสินใจและวางแผนทางอาชีพของตนเองได้ โดยมี องค์ประกอบ ดังนี้

1. การรู้จักตนเอง (Realizing Yourself) นักเรียนวิเคราะห์ความสามารถ ความสนใจ และ คุณค่าของตนเองที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและอาชีพที่ตัดสินใจ
2. เข้าใจอาชีพ (Understanding the Occupations) นักเรียนค้นหาแหล่งที่มาและข้อมูลเกี่ยวกับแผนการเรียน สาขาวิชา มหาวิทยาลัย และอาชีพที่สนใจ รวมถึงมีความสามารถในการพูดคุยกับบุคคลที่ทำงานในอาชีพที่นักเรียนสนใจ
3. ความเข้ากันได้ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อม (Person-Environment Matching) นักเรียนเลือกเป้าหมาย ประเมินความสามารถและลักษณะเฉพาะของตนเองกับผลตอบแทนที่ได้จากอาชีพที่นักเรียนสนใจ

4. วิธีการตัดสินใจ(Decision-making Methods) นักเรียนมีความสามารถในการหาทางเลือก มีการวางแผน และการรับมือเมื่อแผนในการตัดสินใจเลือกอาชีพไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

5. การวางแผนอาชีพ (Career Plan) นักเรียนวางแผนอาชีพของตนเองจากการทดลองเลือกอาชีพ การค้นหาอาชีพ การเขียนประวัติส่วนตัว การทำพอร์ทโฟล리오 และทดลองการสัมภาษณ์งาน

2.กิจกรรมแนะแนวโดยใช้การออกแบบการคิด หมายถึง กิจกรรมที่ผู้ให้บริการ จัดขึ้นให้แก่ผู้รับบริการ เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถป้องกัน แก้ไข และพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพสูงสุด โดยใช้แนวทางและวิธีการที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการแก้ปัญหา ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นมอง ฟัง และเรียนรู้ (Look, Listen, and Learn) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนจะมอง ฟัง และเรียนรู้ เริ่มจากการตระหนักถึงเป้าหมาย รู้สึกสงสัยในกระบวนการ ตระหนักถึงปัญหา และมีความเห็นอกเห็นใจกับกลุ่มเป้าหมายของตนเอง

2. ขั้นตั้งคำถาม (Ask Tons of Questions) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนได้รับการจุดประกายความอยากรู้จากครูผู้สอน

3. ขั้นเข้าใจกระบวนการหรือปัญหา (Understanding the Process or Problem) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนเข้าใจกระบวนการและปัญหาผ่านการวิจัย/ทดลองที่ผ่านประสบการณ์จริง และนำข้อมูลมาวิเคราะห์

4. ขั้นนำทางความคิด (Navigate Ideas) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนนำความรู้ใหม่ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้กับแนวทางแก้ไขที่เป็นไปได้ นักเรียนจะต้องวิเคราะห์ไอเดียเดียว ผสมผสานไอเดียต่างๆเข้าด้วยกัน และก่อสร้างแนวคิดที่ทำขึ้นมา

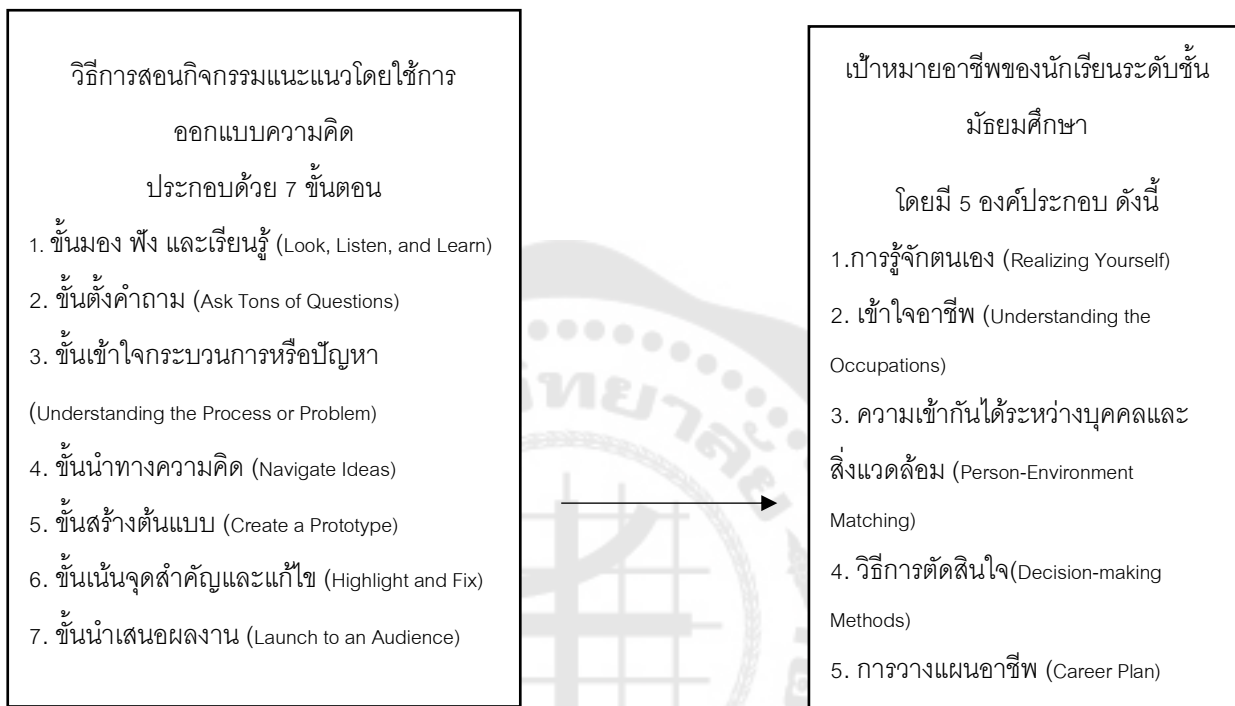
5. ขั้นสร้างต้นแบบ (Create a Prototype) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนสร้างต้นแบบหรือแบบจำลองที่เกิดจากไอเดียที่ตนเองคิดขึ้นมา

6. ขั้นเน้นจุดสำคัญและแก้ไข (Highlight and Fix) เป็นขั้นตอนหลังจากสร้างแบบจำลองโดยนักเรียนจะเริ่มวิเคราะห์สิ่งที่สามารถทำได้และไม่สามารถทำได้ เป้าหมายของขั้นตอนนี้คือ การลองผิดลองถูก

7. ขั้นนำเสนอผลงาน (Launch to an Audience) เป็นขั้นตอนสุดท้าย คือ นักเรียนนำเสนอผลงานต่อสาธารณะ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลของวิธีการสอนกิจกรรมแนะแนวโดยใช้การออกแบบความคิด ที่มีต่อเป้าหมายอาชีพของนักเรียน มีกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีและสาระต่างๆ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายอาชีพ
 - 1.1 ความหมายของเป้าหมายอาชีพ
 - 1.2 ความสำคัญของเป้าหมายอาชีพ
 - 1.3 คุณลักษณะของเป้าหมาย
 - 1.4 ผลของการตั้งเป้าหมาย
 - 1.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนว
 - 2.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว
 - 2.2 ความสำคัญของกิจกรรมแนะแนว
 - 2.3 หลักการจัดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.4 ขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนว
 - 2.5 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.6 เทคนิคที่นิยมนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว
 - 2.7 แนวคิดสำคัญในการจัดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.8 แนวการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว
 - 2.9 ภารกิจด้านการสอนกิจกรรมแนะแนว
 - 2.10 การจัดทำแผนการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว
 - 2.11 วิธีการและเทคนิคการจัดประสบการณ์ในกิจกรรมแนะแนวกลุ่มในชั้นเรียน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนโดยใช้การออกแบบความคิด
 - 3.1 ความหมายของการออกแบบความคิด
 - 3.2 องค์ประกอบของการออกแบบความคิด
 - 3.3 ขั้นตอนของการออกแบบความคิด
 - 3.4 บทบาทหน้าที่ของผู้ทำหน้าที่สอนการออกแบบความคิด

3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบความคิด

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง

4.2 งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายอาชีพ

1.1 ความหมายของเป้าหมายอาชีพ

นภาพร ศิริจันทร์ (2539, น. 42, อ้างถึงใน (ปรัชญา วัฒนธรรม, 2543) ได้กล่าวถึงการวางแผนเข้าสู่อาชีพว่า เป็นการเตรียมตัวทางทักษะและความรู้ให้เกิด ความชำนาญ โดยเรียนรู้ระบบงานเพิ่มเติมในขณะที่มีทักษะอยู่แล้ว

อัครเดช พงษ์ปรีดา (2541, น. 78, อ้างถึงใน (ปรัชญา วัฒนธรรม, 2543) ได้ให้ความหมายของการวางแผนเข้าสู่อาชีพว่า เป็นกระบวนการคิดโดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นก่อนออกสู่ตลาดแรงงาน เช่น ทักษะที่ต้องการทำงาน ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความกระตือรือร้น ระดับการศึกษา ความสามารถพิเศษความต้องการของตลาดแรงงาน สภาพความเป็นอยู่ทางกายภาพและเศรษฐกิจ

พงษ์สุภี จิตเวช (2542, น. 36, อ้างถึงใน ปรัชญา วัฒนธรรม, 2543, น. 22) ได้ให้แนวคิดถึงการวางแผนเพื่อเพิ่มโอกาสในการได้งานว่า นักศึกษาจะต้องมีการเตรียมการขณะกำลังศึกษา โดยการหาข้อมูลเกี่ยวกับงานที่ตนต้องการให้ได้มากที่สุดแล้วพิจารณาเปรียบเทียบถึงความเป็นไปได้ โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถของตนเอง

Locke & Latham (1984) ได้ให้ความหมายของการกำหนดเป้าหมาย (Goal Setting) ไว้ว่า หมายถึง เทคนิคที่ใช้ในการจูงใจให้ผู้ปฏิบัติมีความพยายามที่จะกระทำการใดๆ ให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

Covey (1984) ให้คำนิยามถึงการกำหนดเป้าหมายไว้ว่า มีความสำคัญในการดำเนินชีวิตของเราเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการเริ่มต้นที่จะไปสู่จุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งใจทำไว้ เป็นการเริ่มต้นในการเข้าใจตนเองว่าต้องการอะไร ทำเพื่ออะไร และเราจะสามารถไปสู่จุดมุ่งหมายนั้นได้อย่างไร ด้วยวิธีการใดบ้าง ซึ่งการเดินทางตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงปลายทางนั้น จะต้องดำเนินเป้าหมายที่ชัดเจน มองหาวิธีการที่ไปถึงเป้าหมาย และวิธีการนั้นจะต้องไม่เปลี่ยนแปลงหรือขัดกับเป้าหมายสูงสุดของตน ซึ่งในทุกๆวันจะต้องมีความตั้งใจในการเข้าใกล้เป้าหมาย

Snyder (1994) ได้ให้ความหมายของเป้าหมายไว้ว่า คือ วัตถุประสงค์ที่ บุคคลมีความต้องการที่จะได้รับหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อให้เป้าหมายบรรลุผลสำเร็จตามที่ปรารถนา และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

Maes & Gebhardt (2000) ได้ให้ความหมายของการกำหนดเป้าหมายไว้ว่า เป็นการกำหนดความต้องการและผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการกระทำของตน Endicott (1948, อ้างถึงใน ปรัชญา วัฒนธรรม, 2543, น. 22) ได้ให้คำจำกัดความว่า เป็นกระบวนการที่เริ่มจากการที่บุคคลตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องตัดสินใจอย่างฉลาด ในการเลือกอาชีพที่ตรงกับความเป็นจริง

Krumboltz and Thoresen (1969, อ้างถึงใน (พิพัฒน์ บุญฉิม, 2545) การวางแผนเข้าสู่อาชีพเป็นกระบวนการตัดสินใจในการเลือกทางเดินเกี่ยวกับอาชีพที่เป็นไปได้โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นภายหลังซึ่งการเลือกนั้นอยู่บนพื้นฐานของความต้องการของแต่ละบุคคลในการที่จะได้รับค่าตอบแทนหรือประสบการณ์ตามที่ได้วางจุดมุ่งหมายไว้

Peter A. Creed & Michelle Hood (2015) กล่าวว่า เป้าหมาย รวมถึงเป้าหมายอาชีพ เป็นตัวแทนภายในของตนเอง ที่ตนเองปรารถนา จะถูกรวบรวมไว้ในพฤติกรรม สิ่งที่แสดงออก ซึ่งจะชัดเจนได้หากตั้งใจ

การตั้งเป้าหมายชีวิตมีความแตกต่างจากแนวคิดการตั้งเป้าหมาย (Goal Setting) ที่เน้นลักษณะของเป้าหมายที่ต้องมีความเฉพาะเจาะจง ความยากในระดับพอดี และรู้ถึงพฤติกรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จ (ยุทธนา อารักษ์พุทธนันท์, 2548) อันเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นพฤติกรรมภายนอกและการให้แรงเสริม แต่การตั้งเป้าหมายชีวิตนั้นมีความลึกซึ้งถึงเรื่องจิตใจ เป็นการกำหนดสิ่งที่คนเราอยากจะทำไปถึง มีพื้นฐานจากแรงขับภายใน ทำให้เกิดแรงจูงใจที่ทำให้มีพลังที่จะตั้งเป้าหมาย มีทั้งด้านตนเอง คนอื่น และสิ่งรอบข้าง

สรุปได้ว่า เป้าหมายอาชีพ หมายถึง การที่บุคคลสำรวจความสามารถและความต้องการด้านอาชีพของตนเอง และตัดสินใจกำหนดสิ่งที่ต้องการออกมา ควบคู่กับการกำหนดทิศทางและระยะเวลาที่เหมาะสม ซึ่งเป้าหมายอาชีพจะเป็นพลังให้บุคคลมุ่งไปสู่อาชีพที่ตั้งไว้

1.2 ความสำคัญของเป้าหมายอาชีพ

บุคคลที่มีเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต เนื่องจากบุคคลนั้นมีหลักในการดำเนินชีวิต และทราบว่าตนเองต้องกระทำการใดเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามที่ตั้งใจไว้ โดยนวลศิริเปาโรหิตย์ (ธนาวรรณ ธนพรดี. 2551: 13; อ้างอิงจาก นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2533: 1) ได้กล่าวไว้ว่า ชีวิตที่มีการวางแผนมักเป็นชีวิตที่ประสบความสำเร็จ เพราะสิ่งที่เกิดขึ้นใน

อนาคตล้วนเป็นผลมาจากการกระทำในปัจจุบัน บุคคลที่ไม่มี การวางแผนในชีวิต ปล่อยชีวิตไปตามชะตากรรมบุคคลนั้นยากที่จะประสบผลสำเร็จในชีวิตเปรียบเสมือนเรือลำหนึ่งที่แล่นไปในน้ำอย่างไม่มีหางเสือ หากแล่นไปอย่างไร้จุดหมาย เรือก็จะจมลง ดังนั้น ชีวิตที่จะประสบความสำเร็จได้ จะต้องเป็นชีวิตที่มีเป้าหมาย มีการวางแผนและมีขั้นตอนในการไปถึงเป้าหมาย

โคเวย์ (Covey) ได้กล่าวไว้ว่า การตั้งเป้าหมายเป็นกระบวนการที่มีพลังมาก เป็นสิ่งที่บุคคลสามารถจินตนาการได้อย่างแปลกใหม่ ไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งเป็นการแปรวิสัยทัศน์ให้เป็นสิ่งที่สามารถสำเร็จได้ หรือสามารถทำได้ (อมรรัตน์ ศรีสุรินทร์, 2546) การตั้งเป้าหมายที่ดีนั้น บุคคลจะต้องมีการวางแผน กำหนดระยะเวลาในการบรรลุเป้าหมาย และวิเคราะห์ขั้นตอนต่าง ๆ ในการไปถึงเป้าหมายอย่างชัดเจน โดยจะต้องทราบถึงความสำเร็จที่ตนเองต้องการได้รับ ซึ่งหลังจากลงมือทำตามแผนที่ได้วางไว้บุคคลจะต้องพิจารณาได้ว่าตนเองสามารถบรรลุเป้าหมายได้ ที่วางไว้แล้วบ้าง

สรุปได้ว่า การความสำคัญของเป้าหมายอาชีพ นั้น บุคคลต้องมีการวางแผน และมีขั้นตอนในการไปถึงเป้าหมายอย่างชัดเจน เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อเสริมสร้างความพร้อมในการสร้างอนาคตของตนเอง

1.3 คุณลักษณะของเป้าหมาย

แบนดูรา (ภัทรียา มาลาทอง. 2545: 26; อ้างอิงจาก Bandura. 1986) กล่าวถึงคุณสมบัติของเป้าหมายว่าเป็นตัวกำหนดเงื่อนไขการกระทำพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการใช้ความพยายามและการจูงใจในการทำงานซึ่งมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีลักษณะเจาะจงคือ มีความชัดเจน สามารถระบุได้ว่า พฤติกรรมใดที่บุคคลนั้นต้องทำ และต้องทำอะไรบ้างถึงจะไปสู่เป้าหมายนั้น จะทำให้เกิดแรงกระตุ้นในการทำพฤติกรรม ซึ่งจะนำไปสู่การรับรู้ความสามารถของตนเอง และการได้รับสิ่งตอบแทนที่สูงกว่าการตั้งเป้าหมายธรรมดาทั่วไป

2. มีลักษณะท้าทาย คือ หากบุคคลนั้นทำงานที่ทำท้าทายได้สำเร็จตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ บุคคลนั้นจะเกิดความพอใจและพยายามมากขึ้น เนื่องจากหากบุคคลตั้งเป้าหมายไว้สูง บุคคลก็จะยิ่งเพิ่มความพยายามในการทำเป้าหมายให้สำเร็จ แต่การพยายามนี้จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลยอมรับเป้าหมายและตั้งใจที่จะทำเป้าหมายนั้นให้ได้ หากเป้าหมายที่บุคคลกำหนดนั้นไม่เหมาะสมกับความสามารถ ก็จะเกิดความพยายามต่างออกไป โดยทั่วไปแล้วบุคคลจะไม่ตั้งเป้าหมายที่คิดว่าตนเองจะทำได้ แต่หากจะตั้งเป้าหมายที่มีความเหมาะสมหรือใกล้เคียงกับความสามารถของตนเองมากกว่า

3. มีระยะสั้น คือ การตั้งเป้าหมายระยะสั้นมีผลต่อแรงจูงใจที่จะทำของบุคคล เพราะจะแสดงผลแห่งความสำเร็จได้เร็ว และบุคคลจะเกิดความภาคภูมิใจ และยิ่งจะเป็นแรงจูงใจและการเสริมแรงให้บุคคลเกิดความพยายามมากขึ้น

4. สอดคล้องกับความเป็นจริง คือ การตั้งเป้าหมายที่สอดคล้องกับความเป็นจริงจะทำให้บุคคลเกิดการเปรียบเทียบตนเอง ทำให้ทราบว่า หากตนเองทำงานได้ประสบความสำเร็จ ก็จะทำให้มีแรงจูงใจและมีความมุ่งมั่นมากขึ้น

ลือค และเลแธม (สุพิตร สมานิติ. 2541: 1-2; อ้างอิงจาก Locke; & Latham. 1985) ได้ให้หลักสำคัญของการกำหนดเป้าหมายสองประการดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายเฉพาะเจาะจงไปส่วนสำคัญที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมแสดงออกที่สูงกว่าการกำหนดเป้าหมายทั่วไป และการพูด เขียน หรือบันทึก จะทำให้การตั้งเป้าหมายนั้นมีคุณค่า มากกว่าที่ไม่ได้กำหนดเป้าหมายอะไรเลย

2. การกำหนดเป้าหมายที่มีความยาก (กำหนดให้ต้องใช้ความพยายามในการทำมากกว่า แต่ทำหาย) จะช่วยให้ผลของงานที่ได้สูงกว่าการกำหนดเป้าหมายของงานที่ง่าย การกำหนดเป้าหมายที่ดีนั้นหากได้มีการกำหนดเป้าหมายระยะสั้น กับระยะยาวเอาไว้ด้วยกัน ก็จะมีผลต่อการนำไปปฏิบัติได้ดีกว่าการกำหนดเป้าหมายในระยะยาวหรือระยะสั้นเพียงอย่างเดียว

1.4 ผลของการตั้งเป้าหมาย

การตั้งเป้าหมายในการกระทำพฤติกรรมมีผลต่อแรงจูงใจการรับรู้ความสามารถของตนเอง และมีผลต่อความสนใจเพิ่มขึ้น (นันทน์ภัส การะเกตุ. 2547: 16; อ้างอิงจาก Bandura. 1986) ดังนี้

1. ด้านผลต่อแรงจูงใจ การตั้งเป้าหมายในการกระทำพฤติกรรมมักทำให้บุคคลมีแรงจูงใจที่ทำพฤติกรรมเพิ่มขึ้นโดยมีแนวโน้มที่จะใช้ความพยายามในการกระทำเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้มากขึ้นซึ่งตามกระบวนการของการสร้างเป้าหมาย 3 ประการคือ 1)การกำหนดเป้าหมายของตนเอง 2) การประเมินตนเองและการได้รับข้อมูลสะท้อนกลับ และ 3)การทราบความหมายด้วยตนเอง กระบวนการทั้ง 3 ด้านนี้ เป็นกระบวนการที่บุคคลสร้างแก่ขึ้นมาเพื่อประเมินศักยภาพของตนเอง จึงทำให้ได้เป้าหมายที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับความรู้ความสามารถของตน ความรู้สึกรู้สึกว่าเป็นผู้กำหนดและตัดสินใจด้วยตนเองส่งผลต่อการยอมรับเป้าหมายและการใช้ความพยายามในการทำให้บรรลุเป้าหมายนั้นจึงทำให้มีความรับผิดชอบต่อเป้าหมายตนเอง

2. ด้านผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง กล่าวคือ หากบุคคลได้กำหนดเป้าหมายระยะสั้น และเห็นผลแบบไหน บุคคลนั้นก็จะได้รับข้อมูลสะท้อนกลับโดยเร็ว ซึ่งคือการ

เห็นว่าตนเองนั้นมีความสามารถหรือมีศักยภาพ บุคคลจะสามารถรับรู้ได้ว่า จะต้องใช้ความพยายามที่มากขึ้นจึงจะได้ผลลัพธ์หรือข้อมูลสะท้อนกลับที่ดีขึ้น

3. ด้านผลต่อความสนใจในกิจกรรม คือ การมีความสนใจในสิ่งที่บุคคลนั้นมีประสบการณ์ร่วม หรือประสบการณ์เดิม บุคคลก็จะมี ความพยายามและความมุ่งมั่นในการตั้งเป้าหมาย

ล็อกและเลธัม (Locke; & Latham. 1990: 124) ได้อธิบายถึงอิทธิพลของการตั้งเป้าหมายที่มีต่อพฤติกรรมใน 4 ลักษณะคือ

ลักษณะที่ 1 ทิศทางการตั้งเป้าหมายทำให้บุคคลสามารถกำหนดทิศทางการปฏิบัติได้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ตั้งไว้

ลักษณะที่ 2 ความพยายามเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้พร้อมพร้อมกับการกำหนดทิศทางตามความมากน้อยที่บุคคลรับรู้ว่าคุณมีความต้องการในเป้าหมายนั้นแค่ไหน กล่าวคือ หากมีความต้องการบรรลุเป้าหมายที่ท้าทายจะต้องเพิ่มความพยายามและความตั้งใจในการทำเป้าหมายมากกว่าเป้าหมายไม่ต้องการ หรือไม่มีเป้าหมายเลย

ลักษณะที่ 3 ความคงทนเป็นระดับของความพยายาม ส่วนที่เพิ่มมาคือเมื่อเวลาผ่านไปแล้ว ความคงทนจะเป็นการนำทิศทางของการกำหนดเป้าหมายและความพยายามมารวมกัน

ลักษณะที่ 4 การพัฒนากลยุทธ์ จากกลไกทั้งสามประการที่กล่าวมา นั่นคือ 1) ทิศทาง 2) ความพยายาม และ 3) ความคงทน นั้นเป็นผลโดยตรงจากการตั้งเป้าหมายในขณะที่การพัฒนากลยุทธ์หรือวางแผนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสำเร็จเป็นผลโดยทางอ้อมจากการตั้งเป้าหมาย

1.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย

Latham & Saari (1979) ได้เห็นว่า มีเงื่อนไข 2 อย่างที่จำเป็นและส่งผลให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จได้ คือ ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความผูกพันกับเป้าหมายและแหล่งข้อมูล หากผู้ปฏิบัติงานไม่เห็นถึงคุณค่าในงานที่ตนทำแล้วก็จะส่งผลให้การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ หรือแม้แต่วิธีที่ผู้ปฏิบัติงานถูกกระตุ้นให้ทำงานตามเป้าหมายที่วางไว้แต่ไม่มีการจัดการในเรื่องของเครื่องมือที่จำเป็นก็ยากที่จะทำให้เป้าหมายบรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้

Charles ได้ทำการศึกษาและได้อธิบายถึงขั้นตอนในการกำหนดเป้าหมายของการทำงานไว้ดังนี้ (Charls, 1965, p. 113)

ขั้นที่ 1 มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของงานที่ทำ

ขั้นที่ 2 ให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมาย ซึ่งเป็นแรงจูงใจในการทำงานที่ดี

ขั้นที่ 3 วางแผนการปฏิบัติงาน ควรวางแผนอย่างเป็นขั้นเป็นตอน เพื่อให้การทำงานเป็นไปตามที่กำหนด

ขั้นที่ 4 รู้ถึงเกณฑ์ต่างๆ ที่ใช้ในการวัดผลซึ่งผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องรู้ ทั้งก่อนและหลังปฏิบัติงาน

ขั้นที่ 5 วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงาน จำเป็นที่จะต้องคาดการณ์ไว้ล่วงหน้า เพื่อที่จะได้หาทางรับมือและแก้ไขได้ทันทีหากเกิดปัญหา

ขั้นที่ 6 ขอความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงาน หรือ หัวหน้างาน เพราะไม่มีใครบรรลุเป้าหมายในการทำงานได้เพียงลำพัง

ขั้นที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายส่วนบุคคลและเป้าหมายขององค์กร ควรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ขั้นที่ 8 การประเมินจากผลการปฏิบัติงานจริง ถือว่าเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่สามารถวัดได้ว่าบรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้หรือไม่

มิติของเป้าหมาย (Dimensions of Goals)

มิติของเป้าหมาย มีส่วนประกอบสำคัญ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 มิติ คือ เนื้อหา (Content) และความเข้มข้น (Intensity) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (ณรงค์ศักดิ์ จันทน์นวล, 2004)

มิติที่ 1 เนื้อหา หมายถึง เป็นความต้องการของบุคคลซึ่งเป็นเรื่องที่มาจากการรับรู้จากภายนอก (External World) แต่ก็ถือได้ว่าเป็นเป้าหมายทางจิตใจด้วยเช่นกัน อาทิ เช่น ความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จ ซึ่งจะมีความแตกต่างกันในด้านของเนื้อหา กับ ความชัดเจน ปริมาณและคุณภาพ ความขัดแย้ง หรือความคงเส้นคงวาได้

มิติที่ 2 ความเข้มข้น หมายถึง เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับกระบวนการ อาทิเช่น การใช้ความพยายามในการกำหนดเป้าหมายที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับว่า บุคคลมีความผูกพันและให้ความสำคัญกับเป้าหมายมากน้อยเพียงใด

จะเห็นได้ว่า ทั้ง 2 มิตินี้ ไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะแยกจากกันได้ และล้วนมีความเกี่ยวเนื่องกัน อาทิเช่น ความสามารถของกระบวนการทางจิตใจที่มีความเข้มข้นกว่ามีความเกี่ยวข้องกับการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนหรือไม่ชัดเจน ซึ่งในที่นี้ เป้าหมายที่มีความชัดเจนชัดเจนมากกว่าจะมีความเข้มข้นมากกว่าเป้าหมายที่ไม่ชัดเจน

Greenhaus, Collins, & Shaw (2003) กล่าวถึงสมดุลชีวิตและการทำงาน ว่าเป็น การที่แต่ละคนให้ความผูกพัน ความพึงพอใจในบทบาทของงานและบทบาทของครอบครัวเท่าๆ กัน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ลักษณะ คือ 1) ความสมดุลในด้านเวลา(time balance) คือ การที่บุคคลให้เวลากับหน้าที่การงานและหน้าที่ในครอบครัวเท่าๆ กันอย่างเหมาะสม 2) ความสมดุลด้านความผูกพันจิตใจ(invovement balance) คือ ความยินดี เต็มใจของบุคคลนั้น ในการทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งด้านหน้าที่การงานและหน้าที่ในครอบครัวอย่างเหมาะสม และ 3) ความสมดุลด้านความพึงพอใจ (satisfactionbalance) คือ ระดับความพึงพอใจในการทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานและหน้าที่ในครอบครัวเท่าๆ กัน ซึ่งการวัดสมดุลชีวิตและการทำงานวัดในเรื่องของความเท่ากันของเวลา (จำนวนเวลาที่ใช้กับงานและจำนวนเวลาที่ใช้ไปกับกิจกรรมอื่นที่นอกเหนือจากงาน) ความผูกพันจิตใจ (ความเอาใจใส่ ยินดี เต็มใจ มีทัศนคติที่ดี มีความสุข และมีส่วนร่วมในการทำงาน และการใช้ชีวิตส่วนตัวได้เท่าๆ กันอย่างเหมาะสม) และความพึงพอใจระหว่างครอบครัวและชีวิต (ความพึงพอใจต่องานและความพึงพอใจที่มีต่อชีวิตด้านอื่นที่นอกเหนือจากงาน)

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนว

2.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนว หมายถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเองเสริมสร้างทักษะชีวิตวุฒิภาวะทางอารมณ์การเรียนรู้ในทางพหุปัญญาและการสร้างสัมพันธภาพที่ดีซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต ด้านการศึกษาต่อ และพัฒนาตนเองสู่โลกของอาชีพและการมีงานทำ สมร ทองดี และ ปราวณี รามสูต (2545: 81) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ผู้ให้บริการแนะแนว จัดให้กับผู้รับบริการในเวลาเรียนหรือนอกเวลาเรียน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับงานบริการแนะแนวต่างๆ ทั้งด้าน 1. การศึกษา 2. อาชีพ 3. ส่วนตัวและสังคม เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่ รู้จักและเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ได้ค้นพบความสามารถความถนัดความสนใจและความต้องการของตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการปรับตัวตลอดการวางแผนในอนาคต ด้านการศึกษาอาชีพส่วนตัวและสังคม

(ประตินันท์ อุปรมัย, 2545)กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกระบวนการในการจัดบริการต่างๆ ให้นักเรียน เพื่อให้สามารถป้องกันปัญหา แก้ไขปัญหา และพัฒนาให้บรรลุศักยภาพสูงสุด

คอตแมน อาชบาย และเดอกรอฟ (สมร ทองดีและปราณีรามสูตร.2545:11; อ้างอิงจาก Kottman, Ashby; & De Groaf, 2001: 3) ให้ความหมายว่า กิจกรรมแนะแนว (Guidance Activities) เป็นประมวลประสบการณ์ทุกรูปแบบที่จัดให้หรือสนับสนุนให้ผู้รับบริการแนะแนวแต่ละคนแต่ละกลุ่มได้ปฏิบัติหรือได้มีส่วนร่วมเพื่อให้ผู้รับบริการบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาสร้างเสริมป้องกันปัญหาและแก้ไขปัญหาทางด้านการศึกษาอาชีพส่วนตัวและสังคม

สรุปได้ว่า กิจกรรมแนะแนว คือ กิจกรรมที่ผู้ให้บริการ จัดขึ้นให้แก่ผู้รับบริการ ในด้าน การศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถป้องกัน แก้ไข และพัฒนาตนเอง ให้เต็มศักยภาพสูงสุด

2.2 ความสำคัญของกิจกรรมแนะแนว

การออกแบบกิจกรรมแนะแนวที่เน้นการพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับผู้เรียน (2559: 7-12) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นการให้บริการแนะแนวที่มุ่งให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตน ด้านต่าง ๆ กิจกรรมแนะแนวมีความสำคัญต่อผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ และกระบวนการให้บริการแนะแนว ดังนี้

2.2.1 ความสำคัญต่อผู้รับบริการ ผู้รับบริการจะได้รับโอกาสพัฒนา ครอบคลุมทั้ง 3 ขอบข่าย ต่อไปนี้จะเป็นการเสนอตัวอย่างของผู้รับบริการแนะแนวที่เผชิญปัญหา และมีความ ต้องการจัดการปัญหาของตน ซึ่งได้รับประโยชน์ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

กิจกรรมแนะแนวมีความสำคัญต่อผู้เรียนในระบบการเรียนรู้ตามที่การพัฒนา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ เป็นกิจกรรมสำคัญในหลักสูตร โดยระบุให้กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมสำคัญในทุกระดับชั้น โดย กำหนดให้มีเวลาจัดกิจกรรมระดับประถมศึกษา 60 ชั่วโมง/ปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 45 ชั่วโมง/ปี และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้มีระยะเวลาจัดกิจกรรมแนะแนวปีละ 60 ชั่วโมง มุ่ง ให้จัดกิจกรรมแนะแนวเสริมสร้างกระบวนการคิด และทักษะในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมและมี คุณภาพ เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเอง ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม และจิตใจ เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจชีวิต ความสนใจใฝ่รู้ และการวางแผนชีวิตและอาชีพในอนาคต

นิรนาท แสนสา (2556 : 90) ได้เสนอความเห็นว่ กิจกรรมแนะแนวมี ความสำคัญต่อผู้เรียนหรือผู้รับบริการ 3 ประการ ได้แก่ 1) ส่งเสริมและพัฒนาให้เข้าใจตนเอง เห็นคุณค่าตนเอง รักและพึงพอใจในความเป็นตัวของตัวเอง รู้จักเป็นผู้ให้-ผู้รับ สามารถปรับตัวและ สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น 2) ป้องกันปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาพสถานการณ์

การเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่มีความหลากหลายด้านเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม อาจก่อให้เกิดการถูกล่อลวง การใช้แรงงานข้ามชาติ การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล การแพร่ระบาดของยาเสพติด รวมทั้งการกระทำ ความรุนแรงต่าง ๆ ต่อบุคคล และ 3) ส่งเสริมการจัดการปัญหา ทั้งด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ และการพัฒนาส่วนตัวกิจกรรมแนะแนวที่สนองความต้องการรายบุคคลและแบบกลุ่ม ช่วยเพิ่มความสามารถในการเผชิญและก้าวพ้นปัญหาอุปสรรค เพื่อพัฒนาสู่การเปลี่ยนแปลงของชาติได้

2.2.2 ความสำคัญต่อผู้ให้บริการ กิจกรรมแนะแนวที่ได้จัดเตรียมไว้อย่างเป็นระบบ ภายใต้หลักการ เทคนิค และวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสมในการสนองตอบความต้องการของผู้รับบริการ มีความสำคัญต่อผู้ให้บริการ ดังนี้

- 1) เป็นสื่อการเรียนรู้ที่สำคัญในการให้บริการแนะแนว เนื่องจากได้รับการออกแบบมาอย่างเหมาะสม ทำให้มีความสะดวกที่จะให้บริการ
- 2) กิจกรรมแนะแนวเป็นสื่อสำคัญที่ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ในกรณีที่จัดกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษา
- 3) ผู้ให้บริการที่นำกิจกรรมไปใช้ในกระบวนการบริการแนะแนว มีโอกาสเก็บข้อมูลจากการประเมินหลังการใช้ แล้วทำการศึกษาและพัฒนาเพื่อได้องค์ความรู้เพิ่มขึ้น ช่วยให้ผู้ให้บริการความสามารถประยุกต์ใช้ในการให้บริการที่ทันเวลาต่อไป

2.2.3 ความสำคัญต่อกระบวนการให้บริการแนะแนว กิจกรรมแนะแนวที่ได้รับการพัฒนาอยู่เสมอ จะช่วยเพิ่มโอกาสการพัฒนาวิชาชีพทางจิตวิทยาการแนะแนว ดังนี้

- 1) กิจกรรมแนะแนวที่ได้รับการพัฒนาเป็นการเพิ่มแนวทางการให้บริการแนะแนวด้านต่าง ๆ ได้กว้างขวางมากขึ้น
- 2) กิจกรรมแนะแนวที่ได้รับการพัฒนาเป็นการเพิ่มสื่อในการให้บริการแนะแนวมากขึ้น
- 3) กิจกรรมแนะแนวที่ได้รับการพัฒนา โดยศึกษาหรือกระบวนการวิจัย จะเปิดโอกาสให้หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องประยุกต์ใช้ในการให้บริการหรือฝึกอบรมในการพัฒนาผู้ทำงานได้ต่อไป

กล่าวโดยสรุป 1) กิจกรรมแนะแนว มีความสำคัญต่อผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ทั้งด้านการพัฒนาส่วนตัวและสังคม การพัฒนาทางการศึกษา และการพัฒนาทางอาชีพ 2) กิจกรรมแนะแนวที่จัดไว้เป็นระบบในรูปแบบต่าง ๆ จัดเป็นสื่อการเรียนรู้เพื่อการ

พัฒนาผู้เรียนที่สำคัญอย่างหนึ่ง และ 3) ยังเป็นกิจกรรมที่พัฒนาอยู่เสมอตามความจำเป็นและความต้องการของผู้รับบริการ ทำให้เกิดโอกาสพัฒนาวิชาชีพจิตวิทยาการแนะแนวต่อไป

2.3 หลักการจัดกิจกรรมแนะแนว

(กรรภา นัคคิม, 2553) ได้สรุปหลักการสำคัญของการให้บริการจัดวางตัวบุคคล ว่า 1) มุ่งประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการ 2) การให้บริการสอดคล้องกับความต้องการ ของผู้รับบริการ 3) ให้โอกาสผู้รับบริการใช้สิทธิและเสรีภาพในการตัดสินใจรับบริการ และ 4) การบริการช่วยเหลือบางกรณี อาจต้องการบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมกันให้บริการด้วย

กรมวิชาการ (2545 : 24-25) ได้กล่าวถึงหลักการจัดกิจกรรมแนะแนวไว้ว่า

1. จากกิจกรรมให้สาของกับสภาพปัญหาความต้องการความสนใจและธรรมชาติของผู้เรียน
2. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาที่ต้องการตอบสนอง.หมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544
3. จัดกิจกรรมเพื่อผู้เรียนทุกคนโดยครอบคลุมด้านการศึกษางานและอาชีพชีวิตและสังคม
4. จัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยผู้เรียนมีอิสระในการคิดและการตัดสินใจ
5. จัดกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุดด้วยการปฏิบัติจนเกิดทักษะหรือการเรียนรู้
6. ให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมโดยครูแนะแนวทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงและประสานงาน

จากหลักการแนะแนว สรุปได้ว่า ในการจัดกิจกรรมแนะแนวควรจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกันสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ และธรรมชาติของผู้เรียน โดยจัดให้ครอบคลุมทั้งในด้านการศึกษา การงานและอาชีพ ชีวิตและสังคม และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีอิสระในการตัดสินใจ และเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด มีทักษะการตัดสินใจ

2.4 ขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนว

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2559b) การจัดกิจกรรมแนะแนวเป็นกระบวนการให้บริการแนะแนวอย่างหนึ่ง ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนา ส่งเสริม ป้องกันปัญหา และแก้ไขปัญหาที่ผู้รับบริการเผชิญอยู่ในขอบข่ายครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาส่วนตัวและสังคม การพัฒนาทางการศึกษา และการพัฒนาทางอาชีพ

ต่อไปจะกล่าวถึงรายละเอียดเกี่ยวกับ 1) ความหมาย 2) วัตถุประสงค์ และ 3) ตัวอย่างทักษะสำคัญที่ควรเน้นในการจัดกิจกรรมแนะแนว

2.4.1 กิจกรรมแนะแนวด้านการพัฒนาส่วนตัวและสังคม

2.4.1.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนวด้านการพัฒนาส่วนตัวและสังคม เป็นประมวลประสบการณ์ที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อส่งเสริมผู้รับบริการ โดยใช้หลักการ เทคนิค และวิธีการทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวในการกำหนดกิจกรรมส่งเสริมให้รู้จักและเข้าใจตนเอง สามารถพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ตลอดจนส่งเสริมพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ การปรับตัว และการพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

2.4.1.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนวด้านการพัฒนาส่วนตัวและสังคม มุ่งส่งเสริมให้ผู้รับบริการ มีทักษะการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมและสามารถดำเนินชีวิตที่ดียิ่ง รวมถึงการมีทักษะทางสังคม สามารถอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น การจัดกิจกรรมดังกล่าวมา ควรได้รับการพิจารณาปรับให้เหมาะสมกับสภาพความจำเป็นตามวัย

2.4.2 กิจกรรมแนะแนวด้านการพัฒนาทางการเรียนรู้หรือการศึกษา

2.4.2.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนวด้านการพัฒนาทางการศึกษา เป็นประมวลประสบการณ์ที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาผู้รับบริการ โดยใช้หลักการ เทคนิค และวิธีการทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวในการกำหนดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้รับบริการ สามารถพัฒนาการเรียนรู้ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมความสนใจใฝ่รู้โลกกว้างทางการศึกษา พัฒนาทักษะและกระบวนการเรียนที่เป็นปัจจัยสำคัญของการเรียนรู้ และการบรรลุผลสำเร็จ ทางการเรียนและการเรียนรู้ตลอดชีวิต การกำหนดเป้าหมาย วางแผนและตัดสินใจทางการศึกษา

2.4.2.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนวด้านการพัฒนาทางการศึกษา มีวัตถุประสงค์ให้ผู้รับบริการ มีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสามารถพัฒนา ทักษะการเรียนรู้ได้สูงสุดเต็มศักยภาพของตน

กล่าวโดยสรุป การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการพัฒนาทางการศึกษา มีข้อควรพิจารณาที่สำคัญ ซึ่งในระบบการศึกษาอาจเทียบเคียงว่าเป็นหลักสูตรการแนะแนว (Guidance Curriculum) ดังนี้ 1) การตระหนักถึงคุณค่าของการศึกษาหรือการเรียนรู้ เช่น ความเข้าใจและเห็นคุณค่าของหลักสูตรการเรียน การสร้างแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) ทักษะสำคัญทางการเรียน เช่น ทักษะการคิด อ่าน เขียน สร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาประสิทธิภาพ

ทางการเรียน และ 3) ปัจจัยสำคัญในการบรรลุความสำเร็จทางการศึกษา เช่น ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี การกำหนดเป้าหมายและวางแผนชีวิตด้านการศึกษา

2.4.3 กิจกรรมแนะแนวด้านการพัฒนาทางอาชีพ

2.4.3.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนวด้านการพัฒนาทางอาชีพ เป็นการประมวลประสบการณ์ที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อส่งเสริมผู้รับบริการ โดยใช้หลักการเทคนิคและวิธีการทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนว บนพื้นฐานของทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพและทฤษฎีของการเลือกอาชีพ เพื่อให้ผู้รับบริการเข้าใจ ยอมรับบุคลิกภาพของตนเอง และสามารถพิจารณาลักษณะของตนเองกับอาชีพที่สนใจ พัฒนาวุฒิภาวะทางอาชีพ สามารถเลือกและตัดสินใจทางอาชีพได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถกำหนดเป้าหมายทางอาชีพ วางแผนและพัฒนาตน จนบรรลุแผนชีวิตทางอาชีพได้

2.4.3.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนวด้านการพัฒนาทางอาชีพ มีเป้าหมายให้ผู้รับบริการเข้าใจพัฒนาการทางอาชีพของบุคคล มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ เข้าใจบุคลิกภาพและความสนใจ สามารถพัฒนาวุฒิภาวะทางอาชีพของตนเอง สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมและสามารถพัฒนาความก้าวหน้าทางอาชีพของตนเองได้ต่อไป

จะเห็นว่า ในการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ มีปัจจัยสำคัญที่ควรส่งเสริม สนับสนุนให้แก่ผู้รับบริการ ดังนี้ 1) ทักษะการเรียนรู้โลกอาชีพปัจจุบัน เช่น การสำรวจโลกอาชีพ ในบริบทการเปลี่ยนแปลงทางอาชีพในปัจจุบัน การวิเคราะห์ความต้องการด้านแรงงานของอาชีพต่าง ๆ 2) ทักษะการพิจารณาตนด้านอาชีพ เช่น การสำรวจบุคลิกภาพและความสนใจทางอาชีพ การวิเคราะห์ลักษณะของตนเองและเชื่อมโยงกับข้อมูลทางอาชีพ ทักษะการตัดสินใจ เจตคติที่ดีต่ออาชีพ และการพัฒนาวุฒิภาวะทางอาชีพ และ 3) ทักษะการบรรลุความสำเร็จ และสร้างความมั่นคงทางอาชีพ เช่น การสำรวจปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงาน การกำหนดเป้าหมายชีวิตและอาชีพ การวางแผนชีวิตและอาชีพ การพัฒนาความก้าวหน้าทางอาชีพ และการเสริมสร้างคุณธรรม

จริยธรรมทางอาชีพ

2.5 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมแนะแนว

กรมวิชาการ (2545 : 26) กระบวนการการจัดกิจกรรมแนะแนวควรมีดังนี้

1. สำรวจสภาพปัญหาความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางและแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

2. ศึกษาวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนที่ได้จากการสำรวจเพื่อทราบปัญหาความต้องการและความสนใจนำไปกำหนดสาระรายละเอียดของกิจกรรมแนะแนว

3. กำหนดสัดส่วนสาระของกิจกรรมในแต่ละด้านครอบคลุมด้าน การศึกษา การงาน และอาชีพชีวิตและสังคมให้ได้สัดส่วนที่พอเหมาะโดยสภาพปัญหาความต้องการและความสนใจตลอดจนธรรมชาติของผู้เรียนเป็นหลัก

4. กำหนดแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเมื่อกำหนดสัดส่วนสาระของกิจกรรมในแต่ละด้านแล้วว่าแต่ละภาคเรียนจะต้องจัดกิจกรรมแนะแนวในสาระใดจำนวนกี่ชั่วโมง ต่อมาคือจะต้องกำหนดรายละเอียด ของแต่ละด้านไว้อย่างชัดเจนว่าควรมีเรื่องอะไรบ้าง เพื่อนำไปสู่การทำรายละเอียดของแต่ละกิจกรรมย่อยต่อไป

5. จะทำรายละเอียดของแต่ละกิจกรรมเริ่มตั้งแต่กำหนดชื่อกิจกรรม จุดประสงค์เวลาเนื้อหาสาระสำคัญวิธีดำเนินการชื่ออุปกรณ์และการประเมินผล

6. การปฏิบัติตามแผนวัดประเมินผลสรุปรายงาน

จากขั้นตอนการจัดกิจกรรมแนะแนวสรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมแนะแนวควรเริ่มจากการสำรวจปัญหาความต้องการและความสนใจของผู้เรียนก่อนจากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์และวางแผนการจัดกิจกรรมเลยต้องจัดให้ครอบคลุมด้าน การศึกษา การงาน อาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคมทั้งนั้นทำทะเลของกิจกรรมปฏิบัติตามแผนวัดและประเมินผลและสรุปรายงาน

2.6 เทคนิคที่นิยมนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2559a) เทคนิคที่ครูผู้สอนนิยมนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวนั้นมีหลากหลายขึ้นอยู่กับลักษณะกิจกรรม สถานที่ เวลา และปัจจัยประกอบอื่น ๆ และควรเลือกใช้ให้เหมาะกับนักเรียน โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดจากการเรียนรู้สู่ผู้เรียน เช่น

- การบรรยาย เป็นการให้ความรู้ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งโดยมีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนทราบเนื้อหาที่ไม่สามารถศึกษาเองได้ หรือครูถ่ายทอดความรู้ที่มีให้นักเรียนได้ทราบ

- การระดมสมอง เป็นวิธีการรวบรวมความคิดเห็นจากสมาชิกกลุ่มในระยะเวลาอันสั้น การระดมสมองเป็นวิธีการประชุมชนิดหนึ่งที่มีประสิทธิภาพมากในการเลือกสาเหตุของปัญหา และนำแนวทางในการตัดสินใจแก้ปัญหาหรือหาข้อยุติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยอาศัยความคิดเห็น ของกลุ่มบุคคลเป็นเครื่องตัดสินใจ

- การลงมือปฏิบัติ เป็นการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติและลงมือกระทำจริง โดยผู้เรียน มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความสนใจ และ ความต้องการของผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการด้านต่าง ๆ

- การอภิปรายกลุ่ม เป็นการสนทนาระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เกี่ยวกับหัวข้อ เรื่องที่นักเรียนเลือก หรือเรื่องที่สนใจ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ กลุ่มพิจารณาปัญหานั้น แล้วหาข้อยุติ มีประโยชน์คือ ช่วยให้สมาชิกรู้เรื่องราว ได้แสดงความคิดเห็น ได้แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ ความรู้ เกิดการเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาาร่วมกันและ เสริมสร้างความสามัคคี

- การแสดงบทบาทสมมติ เป็นการแสดงออกโดยวิธีธรรมชาติ ซึ่งไม่มีการซ้อมมาก่อน มีผู้แสดง 2 คน หรือมากกว่า เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจตนเองและผู้อื่น

- เกม เป็นการจัดกิจกรรมที่ครูแนะแนวนิยมใช้กันมาก ช่วยตอบสนอง พฤติกรรมที่ไม่อยู่นิ่งของนักเรียน การใช้เกมในการแนะแนวนั้น ต้องเลือกที่เหมาะสมกับเวลา จุดประสงค์ และลักษณะของนักเรียน ทั้งนี้จะต้องมีการอภิปรายสรุปผลการเรียนรู้ จากเกมและนำ ข้อคิดที่ได้ไปประยุกต์ใช้

- การใช้สถานการณ์จำลอง เป็นการจัดกิจกรรมที่เสนอสถานการณ์ จำลองที่อาจ สมมติขึ้น หรือเรื่องจริงขึ้นมาแต่ไม่บอกแหล่งหรือไม่ระบุชื่อ วิธีนี้จะช่วยให้แต่ละ บุคคลได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ความเข้าใจ ค่านิยม รวมทั้งแสดงบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ ออกมา ทำให้บุคคล เข้าใจตนเองและยอมรับผู้อื่น นำไปสู่การปรับตัวในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น รวมทั้งส่งเสริมให้เข้าใจ การทำงานกลุ่ม ฝึกทักษะการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ

- การศึกษารายกรณี เป็นวิธีการฝึกหดยิบยกเอาเรื่องราวกรณีใดกรณีหนึ่ง มา ร่วมกันศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสาระและประโยชน์จากกรณีตัวอย่างนั้น ๆ ซึ่งจากตัวอย่างกรณี ที่ หยิบยกมานั้น ก็จะช่วยเอื้ออำนวยให้ผู้รับกรฝึกได้เข้าใจและเห็นแนวทางปฏิบัติทักษะนั้น ๆ ที่ เกิดขึ้น ในสถานการณ์จริง ๆ

นอกจากนี้เทคนิควิธีในการจัดกิจกรรมแนะแนวยังสามารถนำสื่ออื่น ๆ ที่ทันสมัย เช่น ภาพยนตร์ วิดีโอ คอมพิวเตอร์ สื่อ-อุปกรณ์จริง ฯลฯ มาใช้ในการประกอบการจัดกิจกรรมแนะ แนวตามเนื้อหา หรือสถานการณ์ที่เหมาะสมได้ ทั้งนี้การเลือกใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการจัด กิจกรรมแนะแนว ควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์และเนื้อหาของการจัดกิจกรรมแนะแนวในครั้งนั้น เนื่องจากเทคนิควิธีการแนะแนวแต่ละวิธีมีลักษณะในการจัดและการตอบสนองวัตถุประสงค์ของ

การแนะแนวที่แตกต่างกัน การเลือกใช้เทคนิคต่าง ๆ ให้เหมาะสมจะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน และบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมแนะแนวในครั้งนั้น ๆ

2.7 แนวคิดสำคัญในการจัดกิจกรรมแนะแนว

การจัดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มในชั้นเรียน มีจุดประสงค์ส่งเสริมให้ผู้รับบริการได้มีส่วนร่วม เรียนรู้ร่วมกันในการพัฒนาตนครอบคลุมขอบข่าย 3 ด้าน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลเชิงพฤติกรรม ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงด้านเจตคติหรือจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก ความรู้ และความเข้าใจข้อมูล และสารสนเทศด้านต่าง ๆ รวมทั้งความสามารถในการจัดการชีวิตด้านต่าง ๆ อาศัยแนวคิดสำคัญ 2 ประการ ดังนี้

2.7.1 กรอบแนวคิดเกี่ยวข้องกับหลักสูตรกิจกรรมแนะแนวกลุ่มในชั้นเรียน เพื่อตอบสนองจุดมุ่งหมายหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งได้กำหนดให้กิจกรรมแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนให้มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีคุณลักษณะที่ดีของเยาวชน มีค่านิยมของคนไทยเพื่อครองชีวิตอย่างมีคุณภาพ และอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

2.7.2 กรอบแนวคิดทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการแนะแนวแต่ละด้าน ประกอบด้วย จิตวิทยาสังคม จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการเรียนรู้ และจิตวิทยาการศึกษา การจัดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ซึ่งต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ และลักษณะธรรมชาติของผู้เรียนตามหลักพัฒนาการ และหลักการเรียนรู้ โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะชีวิต คำว่า “ทักษะ” หมายถึง ความสามารถที่บุคคลไม่เคยมีมาก่อน แต่จะได้เรียนรู้ จนกระทั่งมีความชำนาญในการฝึกหัดปฏิบัติการเรื่องต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาชีวิต (แสงวง ทวีคุณและคณะ, 2546 : 27)

กล่าวโดยสรุป การจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียนต้องคำนึงถึงหลักการสำคัญ 2 ประการ ได้แก่ 1) สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเป็นผู้เรียนที่มีคุณลักษณะเอื้อต่อการเรียนรู้ มีคุณลักษณะที่ดีของเยาวชน และครองชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ 2) การจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียนต้องใช้หลักการทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ป้องกัน แก้ไข พัฒนา

2.8 แนวการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว (2559: 14-15) กล่าวว่า แนวการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว มีดังนี้

- 1) ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของผู้เรียน

2) วิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

3) กำหนดสัดส่วนของการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวให้ครอบคลุมด้าน การศึกษาด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม โดยยึดสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ตลอดจนจรรยาบรรณชาติของผู้เรียนและเป้าหมายของสถานศึกษา โดยครู ผู้ปกครอง และผู้เรียนมีส่วนร่วม

4) กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษาเป็นระดับการศึกษาและชั้นปี

5) ออกแบบการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์พฤติกรรมผู้เรียน หลักฐานการทำกิจกรรม วิธีการจัดกิจกรรม วิธีการประเมินผล ภาคเรียน และจำนวนเวลาที่จัดกิจกรรมแนะแนว

6) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ ประกอบด้วย ชื่อ กิจกรรม เวลา วัตถุประสงค์ สาระสำคัญ ชิ้นงาน/ภาระงาน วิธีการจัดกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผล

7) จัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวตามแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว และประเมินผลการจัดกิจกรรม

8) ประเมินเพื่อตัดสินผล และสรุปรายงาน

2.9 ภารกิจด้านการสอนกิจกรรมแนะแนว

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย(2542: 20-21) ระบุภารกิจด้านการสอนกิจกรรมแนะแนวไว้ดังนี้

1. จัดทำหลักสูตรการสอนกิจกรรมแนะแนวทุกชั้น
2. จะทำแผนการสอนตลอดปีในแต่ละระดับชั้น
3. จัดหาและผลิตสื่อการสอนกิจกรรมคาบแนะแนวอาจจะร่วมกับครูแนะแนวในกลุ่มโรงเรียน
4. จัดให้มีการนิเทศภายในครูแนะแนวเพื่อพัฒนาการสอนกิจกรรมแนะแนวอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
5. ปรับปรุงการสอนกิจกรรมคาบแนะแนวให้เป็นรูปธรรมเช่นค่าใช้กิจกรรมกลุ่มการแสดงบทบาทสมมติ การฝึกทำโครงการฝึกปฏิบัติ

6. เนื้อหากิจกรรมแนะแนวควรตอบสนองความต้องการและความสนใจของนักเรียนและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

7. เนื้อหาที่กิจกรรมคาบแนะแนวควรแก่เรื่องที่พัฒนานักเรียนในเรื่องการเรียนรู้การอาชีพและการพัฒนาบุคลิกภาพ

8. อื่นๆ เช่น การสอนให้นักเรียนฝึกคิดและการตัดสินใจรวมทั้งการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียนในด้านต่างๆ เช่น การฝึกให้กล้าแสดงออก การฝึกความเชื่อมั่นในตัวเอง เป็นต้น

นอกจากนี้ สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย ได้เสนอแนะไว้ด้วยว่า กิจกรรมคาบแนะแนวควรเป็นหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ผ่านการอบรมด้านแนะแนวและจิตวิทยาการให้คำปรึกษามาแล้ว ร่วมกับอาจารย์แนะแนวในการวางแผนปลูกฝังพฤติกรรมซึ่งเรียกว่า สอนคาบแนะแนว อันได้แก่ การจัดกิจกรรมใดใดให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกที่ติงามและพร้อมที่จะพัฒนาตนเอง เวลาสิ่งแวดลอมและเสียสละเพื่อประโยชน์สุขของสังคมอย่างถาวร

2.10 การจัดทำแผนการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว (2559:21-22) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2559a) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน ควรเริ่มต้นจากการกำหนดโครงสร้าง การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวให้ครอบคลุมขอบเขตของการแนะแนว 3 ด้าน คือ การแนะแนวการศึกษา (Educational Guidance) การแนะแนวอาชีพ (Vocational Guidance) และ การแนะแนวในเรื่องส่วนตัวและสังคม (Social and Personal Guidance) ซึ่งการกำหนดสัดส่วนของน้ำหนักแต่ละด้านอาจแตกต่างกันไปในแต่ละระดับชั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะและปัญหาของผู้เรียน

จากนั้นจึงนำโครงสร้างที่วิเคราะห์ได้แล้วมาจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมระยะยาว ตลอดหนึ่งภาคการศึกษาหรือปีการศึกษา เรียกว่า แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะยาว เพื่อจะได้เห็นลำดับก่อน-หลังของการจัดกิจกรรมเรื่องต่าง ๆ ในแต่ละคาบเรียน รวมจำนวน 18 คาบต่อหนึ่งภาคเรียน ต่อจากนั้นครูแนะแนวจึงแยกนำแต่ละเรื่องมาจัดเตรียมอย่างละเอียด-ชัดเจน ให้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะสั้น ระบุวันเวลา การจัดกิจกรรมเฉพาะคาบเรียน เน้นที่ครูกับนักเรียนร่วมกันปฏิบัติจริงอย่างมีขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นกิจกรรม และขั้นสรุป เรียกว่า แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ

2.11 วิธีการและเทคนิคการจัดประสบการณ์ในกิจกรรมแนะแนวกลุ่มในชั้นเรียน

การออกแบบกิจกรรมแนะแนวที่เน้นการพัฒนาทักษะสำหรับผู้เรียน (2559: 41-42) กล่าวว่า วิธีการจัดประสบการณ์ในกิจกรรมแนะแนวกลุ่มในชั้นเรียน ในการจัดกิจกรรมแนะแนวใน

ชั้นเรียน มีกระบวนการสำคัญที่เกี่ยวข้อง 2 ประการ ได้แก่ การกำหนดวิธีการเรียนรู้ กับขั้นตอนการจัดกิจกรรมแนะแนว มีรายละเอียด ดังนี้

2.11.1 การกำหนดวิธีการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะชีวิตมุ่งให้ผู้รับบริการมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ได้แก่ มีความสามารถ มีความชำนาญหรือมีความคล่องตัวในการจัดการพัฒนาตนเองในเรื่องต่าง ๆ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2527 : 125-127) เน้นว่า บุคคลที่จะมีความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ควรได้รับการสนับสนุนหรือช่วยเหลือในเรื่องสำคัญ 3 อย่างต่อเนื่องกัน ได้แก่

1) ความรู้เชิงประเมินค่า (Cognitive Component) หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้ในเรื่องที่ศึกษาหรือฝึกฝนอยู่ในแง่ดีมีประโยชน์มากหรือน้อย ความรู้เชิงประเมินค่าจัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเกิดเจตคติ ถ้าบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่าต่อสิ่งที่เรียนไม่สมบูรณ์หรืออาจมีความผิดพลาดจะทำให้เกิดความลำเอียงขึ้นได้

2) ความรู้สึกพอใจ (Affective Component) เป็นความรู้สึกของบุคคลที่แสดงออกในเชิงชอบ/ไม่ชอบ พอใจ/ไม่พอใจ ต่อสิ่งที่เผชิญอยู่ ซึ่งเป็นปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติและสอดคล้องกับความรู้สึกประเมินค่าในสิ่งเดียวกันนั้น และ

3) ความพร้อมกระทำ (Action Tendency Component) เป็นความสามารถที่จะแสดงออก ซึ่งพฤติกรรมเชิงส่งเสริมในสิ่งที่ตนพอใจ พร้อมทั้งจะเพิกเฉย หรือทำลายสิ่งที่ตนไม่ชอบ ไม่พอใจ ลักษณะดังกล่าวจะปรากฏออกเป็นพฤติกรรมขึ้นอยู่กับจิตลักษณะและสถานการณ์

กล่าวโดยสรุป การส่งเสริมให้บุคคลมีทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่งย่อมต้องมีความรู้สึกหรืออารมณ์เข้าไปเป็นส่วนประกอบเสมอ ฉะนั้น วิธีการจัดประสบการณ์สำหรับกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียนที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดังกล่าวจึงต้องอาศัยกระบวนการพัฒนาจิตลักษณะในการนำชีวิตและทักษะการจัดการชีวิตด้วย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วิธีการที่เน้นกระบวนการพัฒนาจิตลักษณะในการนำชีวิตจะต้องจัดโอกาสให้ผู้รับบริการได้รับรู้ประสบการณ์โดยผ่านประสาทสัมผัสด้านต่าง ๆ ผู้รับบริการมีโอกาสประเมินคุณค่าของประสบการณ์ เกิดความต้องการกระทำหรือเปลี่ยนแปลง เป็นการเตรียมความพร้อมปฏิบัติ หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรม

2. กระบวนการพัฒนาทักษะหรือความสามารถในการจัดการชีวิตเป็นวิธีการจัดการฝึกทักษะอย่างเป็นระบบ ได้แก่ การรับรู้เป้าหมายโดยรวมของสิ่งที่ต้องการพัฒนา

การวิเคราะห์ทักษะย่อย การสังเกต (เชื่อมโยงเหตุ-ผล) การฝึกทักษะย่อยตามลำดับ การทบทวน การฝึก และการประเมินผล

2.11.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน การจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียนที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมย่อมต้องมีการฝึกปฏิบัติ โดยยึดผู้รับบริการเป็นสำคัญในการจัดกิจกรรมหรือจัดประสบการณ์เรียนรู้

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบความคิด

3.1 ความหมายของการออกแบบความคิด

Newman (2011, p. 44) ได้ให้ความหมายหมายถึง เรื่องเกี่ยวกับความเชื่อที่เราสามารถสร้างความแตกต่างและมีกระบวนการตั้งใจที่จะได้รับการแก้ไขปัญหาใหม่ที่เกี่ยวข้องซึ่งสร้างผลกระทบเชิงบวก ที่จะช่วยให้ มีความเชื่อมั่นในความสามารถในการสร้างสรรค์และกระบวนการเปลี่ยนความท้าทายที่ยากเข้าสู่โอกาสในการออกแบบ

George Lucas (2016, pp. 3-4) ได้ให้ความหมายหมายถึง แนวทางที่มนุษย์เป็นศูนย์กลางในการแก้ปัญหาซึ่งเริ่มต้นด้วยการพัฒนาความเห็นอกเห็นใจสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับความท้าทายโดยเฉพาะ จะทำหน้าที่เป็นกรอบที่ช่วยในการกำหนด หรือระบุปัญหาเอาใจใส่กับคนอื่น ๆ พัฒนาด้านแบบของการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้และเหลาด้านแบบเหล่านั้นผ่าน การทำซ้ำหลายครั้ง จนกว่าจะมีการสร้างทางออกที่ทำงานได้กับความท้าทายในมือการออกแบบส่งเสริมให้มีอคติต่อการกระทำและเนื่องจากการพึ่งพาการสร้างต้นแบบแบบรวดเร็วช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพสามารถรับรู้ถึงความล้มเหลวในการดำเนินการได้ เนื่องจากสามารถสร้าง ความผิดพลาดได้ในโรงเรียนที่กำลังเติบโต ทั่วโลกกำลังใช้การคิดเชิงออกแบบในชั้นเรียนและ เพิ่มขีดความสามารถให้กับผู้เรียนในการแก้ปัญหาความท้าทายที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพ

Norman Tran (2016, p. 2) ได้ให้ความหมายหมายถึง วิธีการสำหรับการแก้ปัญหาความคิดสร้างสรรค์ สามารถใช้เพื่อการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นกรอบสำหรับโครงการในโลกแห่งความเป็นจริง ชุดของแหล่งข้อมูลในหน้านี้นำเสนอประสบการณ์และบทเรียนที่สามารถใช้กับผู้เรียน เป็นแนวทางในการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาความมั่นใจในความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ผู้ทำหน้าที่สอนและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบที่ท้าทายที่มุ่งเน้นการพัฒนาเอาใจใส่ส่งเสริมต่อการกระทำส่งเสริมให้เกิดความคิดการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและการแก้ปัญหาที่ใช้งาน

McKillingan (2017, pp. 1-2) ได้ให้ความหมายหมายถึง เป็นการคิดที่เคลื่อนที่ผ่านกระบวนการที่มีระเบียบวินัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ การลงมือ, สังเคราะห์, ความคิดการสร้างต้นแบบและการตอบรับ และการดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงข้อสันนิษฐานและความเข้าใจในระดับ

พื้นผิวของความต้องการของผู้คนและปัญหาของในโลกที่เต็มไปด้วย ความซับซ้อน จำเป็นต้องทำ งานร่วมกันมากขึ้นเพื่อสร้างโซลูชันใหม่ๆในการคิดค้นและเร่งรัดการเปลี่ยนแปลงเพื่อแก้ไขปัญหา ร่วมกัน การคิดเชิงออกแบบได้กลายเป็นวิธีการที่ได้รับความนิยมสำหรับการเปิดใช้งานและ ส่งเสริมนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ในโลกของการศึกษา

จากความหมายของการออกแบบความคิด สรุปว่า การออกแบบความคิดหมายถึง แนวทางและวิธีการที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการแก้ปัญหา และเป็นพื้นฐานที่เพิ่มขีด ความสามารถให้กับผู้เรียนในการแก้ปัญหาความท้าทายที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการ เรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพ

3.2 องค์ประกอบการออกแบบความคิด

Hasso Platter (2016, p. 2) กล่าวว่า แท้จริงควรเข้าใจความต้องการของคนมาก ที่สุด โดยในมุมมองการคิดเชิงออกแบบในการศึกษานั้น มีองค์ประกอบ คือกระบวนการ Human – Centered Design เป็นการยึดถือพื้นฐาน ของมนุษย์ เป็นการคิดเริ่มต้นจากการเอาใจใส่ ความรู้สึกของผู้คนอย่างลึกซึ้ง และเข้าใจถึงความต้องการและแรงจูงใจของผู้คนในกรณีนี้คือ ผู้เรียน ผู้ทำหน้าที่สอน ผู้ปกครอง และผู้บริหาร คือ ทีมงานของผู้เรียน ควรที่มีมาจากหลากหลาย สาขาความรู้ จะทำให้ปัญหาเกิดความเชื่อมโยงจากมุมมองที่แตกต่างกันไป กระบวนการคิดของ ผู้เรียน ควรคิดว่าสิ่งที่ทำอยู่ตอบโจทย์จากการที่ต้องคิดวนไปวนมาหลายครั้ง และพื้นที่ในการ จัดการเรียนรู้ มีสภาพแวดล้อม, สิ่งแวดล้อมหรือบริบทเอื้ออำนวยต่อการระดมความคิด จะทำให้ คนกล้าแสดงความคิดเห็น เป็นการทำงานร่วมกัน จะได้รับประโยชน์อย่างมาก จากมุมมองที่ หลากหลายและความคิดสร้างสรรค์ของผู้อื่น ความเชื่อพื้นฐาน เชื่อว่าเราทุกคนสามารถสร้างการ เปลี่ยนแปลงได้ ไม่ว่าจะปัญหาใหญ่เพียงใด เวลาในการใช้งบประมาณเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ไม่ว่าจะสิ่งที่มีข้อจำกัดอยู่รอบตัว ให้ถือว่าเรื่องเหล่านั้นเป็นเรื่องที่ท้าทายและสนุกสนาน และเป็นการ ทดลอง เชื่อในความล้มเหลวและเรียนรู้จากความผิดพลาด แนวทางจะไม่เสร็จสิ้นหรือแก้ไขอยู่ เสมอ นักการศึกษาจะต้องไม่มุ่งมั่นเพื่อ ความสมบูรณ์แบบ แต่ควรจะต้องทำการลองผิดลองถูก และคิดว่าการคิดเชิงออกแบบนั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยการทำ

จากแนวคิด องค์ประกอบของการคิดเชิงออกแบบ สรุปได้ว่าองค์ประกอบ มี 3 องค์ประกอบ ซึ่งมีดังนี้

1. การมีแนวทางการปฏิบัติโดยยึดถือการเข้าใจมนุษย์เป็นสิ่งเน้นการ ปฏิบัติสู่ที่จริง การทำงานร่วมกันโดยมีขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ ที่มีแบบแผน และระบบ มี กระบวนการที่ตอบโจทย์ความต้องการ และแก้ไขปัญหาแบบยั่งยืนของชุมชน และพื้นที่จริง

2. รูปแบบการคิดผ่านมุมมองที่หลากหลายจากสมาชิกที่มีความหลากหลาย พร้อมกับความรู้เก่า และใหม่มาบูรณาการที่หลากหลายด้วยความคิดสร้างสรรค์ และการยอมรับเสียงส่วนใหญ่ของกลุ่ม หรือทีมถือเป็นมติเอกฉันท์

3. การสร้างต้นแบบ การคิดเชิงออกแบบเป็นการคิดเข้าไปเข้ามา ปรับปรุง และมีการทดลองหรือสร้างต้นแบบเพื่อช่วยในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้แนวคิดที่เป็นรูปธรรม และมีทัศนคติที่เห็นความล้มเหลวเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้

3.3 ขั้นตอนของการออกแบบความคิด

(Fierst, Murray, Randolph, Schurr, Diefenthaler, Geremia, Sitkin, Soffer, Speicher & Steck, (Waengsothorn, 112) ได้อธิบายกระบวนการของการออกแบบความคิด ว่า มี 5 ขั้นตอนคือ การค้นพบ การตีความ ความคิด การทดลอง และการประเมินผล ดังแสดงในตาราง

ตาราง 1 กระบวนการออกแบบความคิด

กระบวนการออกแบบความคิด				
การค้นพบ	การตีความ	กระบวนการคิด และแก้ไขปัญหา	การทดลอง	วิวัฒนาการ
วัตถุประสงค์				
ฉันมีสิ่งที่ทำทนาย ฉันจะเข้าใกล้ มันได้อย่างไร?	ฉันได้เรียนรู้ บางอย่าง ฉันจะ ตีความมันอย่างไร?	ฉันเห็นโอกาส ฉัน จะสร้างมันได้ อย่างไร?	ฉันมีความคิดที่ดี ฉัน จะสร้างมันให้เป็น จริงอย่างไร?	ฉันลองอะไรใหม่ๆ ฉันจะพัฒนามันได้ อย่างไร?
คำอธิบาย				
การค้นพบ หมายถึง เปิดรับ โอกาสใหม่ๆ และได้รับแรง บันดาลใจให้ สร้างสรรค์ ความคิดใหม่ๆ	การตีความหมายถึง การเปลี่ยนเรื่องราว ของคุณให้มี ความหมายลึกซึ้ง เช่น ผ่านการเล่า เรื่อง รวมถึงการ แยกแยะ ย่อ เพื่อหา ทิศทางของความคิด	หมายถึง การ สร้างไอเดียใหม่ๆ	การทดลอง สามารถ สร้างให้ฝันเป็นจริง ต้นแบบ หมายถึง การทำให้ไอเดียนั้น จับต้องได้ มีการ เรียนรู้ระหว่างการ สร้าง และแบ่งปัน ให้กับบุคคลอื่น	วิวัฒนาการ คือ พัฒนาการของ ความคิด มัน เกี่ยวข้องกับ วางแผน การก้าว ต่อไป ใครช่วยคุณ ให้ตระหนักและ ทำตามขั้นตอนได้.

ตาราง 1 (ต่อ)

ขั้นตอน				
กำหนด สิ่งที่ท้าทาย; เตรียมตัว การวิจัย; รวบรวมแรง บันดาลใจ	เล่าเรื่อง ค้นหาความหมาย ตีกรอบของโอกาส	สร้างความคิด ขัดเกลาความคิด	สร้างต้นแบบ รับผลตอบรับ	ประเมินการเรียนรู้ สร้างประสบการณ์
วิธีการ				
ทำความเข้าใจ กับสิ่งที่ท้าทาย : สร้างความ เข้าใจง่ายๆว่า เรากำลังทำ อะไรต่อไป	แบ่งปันแรงบันดาลใจของเรื่อง : แบ่ง ปันสิ่งที่คุณได้เรียนรู้ จากการค้นคว้าจาก เรื่องจากรื่องราว เพื่อสร้างความรู้ ง่ายๆ เกี่ยวกับ โอกาสและไอเดียที่ จะทำให้การตี ความสำเร็จ	อำนวยความสะดวก ระดมสมอง: สร้างความสดใหม่ ให้ความคิดและ พลังงานใหม่ๆ ซึ่งรวมถึงความคิด ที่แตกต่างกัน	สร้างตัวตนแบบ : แบ่งปันไอเดียกับคน อื่น และพิจารณาว่า จะเพิ่มเติมอะไรได้ บ้าง	ระบุสิ่งที่จำเป็น: ระบุ ไม่ว่าจะเป็น ทรัพยากรและ ความสามารถ เครื่องมือ, เงิน, เวลาและผู้คนที่ จะช่วยคุณและ ทำให้ความคิดของคุณ เป็นจริง

Pinheiro, Gomes, and Ramos (2015, p. 194) นำเสนอกระบวนการ ขั้นตอน การมุ่งเน้นรายละเอียด (Immersion) ซึ่งถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ 1) การมุ่งเน้นรายละเอียด พื้นฐาน และ 2) การมุ่งเน้นรายละเอียดเชิงลึก การมุ่งเน้นรายละเอียดพื้นฐานจะค้นหาความเข้าใจ ปัญหาของผู้คนในชุมชนในขั้นพื้นฐาน ส่วนการมุ่งเน้นรายละเอียดเชิงลึก คือการเข้าไปมีส่วนร่วมในบริบท จะทำให้ได้ข้อมูลมากมาย ดังนั้นขั้นตอนของการวิเคราะห์และการสังเคราะห์เกิดขึ้น ด้วย การสังเกตจะระบุรูปแบบที่จะช่วยในให้เกิดความเข้าใจทั้งหมด อีกทั้งยังสามารถระบุโอกาส

และความท้าทายได้ขั้นตอนการวิเคราะห์และการสังเคราะห์ (Analysis and Synthesis) การคิดแบบแยกส่วน และการคิดแบบองค์รวม ขั้นตอนการสร้างความคิดสร้างสรรค์ผ่านกิจกรรมร่วมกัน (Ideation) เพื่อกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์โดยทั่วไปเครื่องมือสำหรับการสังเคราะห์ที่พัฒนาขึ้นในขั้นตอนการวิเคราะห์ จะใช้เป็นวิธีในการสร้างการแก้ปัญหาที่มุ่งสู่บริบทของปัญหาภายใต้ข้อมูลที่มี จากนั้นจะมีการคัดเลือกแนวคิดในการแก้ไขปัญหา และข้อมูลอื่นๆ เช่น ความเป็นไปได้ด้านเทคโนโลยี และความต้องการของผู้คนในชุมชนที่จะต้องปฏิบัติตามเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และขั้นตอนการสร้างต้นแบบ (Prototype) ขั้นตอนนี้เป็นครั้งสุดท้ายที่จะช่วยในการสร้างความคิดเพื่อให้มีตัวตน เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และเป็นการตรวจสอบ ความถูกต้องของการแก้ปัญหา ในที่สุด การสร้างต้นแบบมีรูปแบบที่หลากหลายทั้งทางตรง และทางอ้อมเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะปัญหาของผู้คนในชุมชน

จากขั้นตอนของการออกแบบความคิด สรุปได้ว่า ขั้นตอนการออกแบบความคิด คือสิ่งที่ทำให้การออกแบบความคิดเข้าสู่พัฒนาจากการระบุนความท้าทายในการออกแบบ ค้นหาและสร้างทางแก้ปัญหา เป็นแนวทางของผู้คนในชุมชนอย่างลึกซึ้ง ซึ่งอาศัยความสามารถในการใช้งานได้ง่ายเพื่อตีความสิ่งที่สังเกต และพัฒนาแนวคิดที่มีความหมายทางอารมณ์ต่อผู้คนในชุมชนที่ผู้เรียนกำลังออกแบบมา โดยนำมาประยุกต์กับกระบวนการคิดเชิงออกแบบในทางการศึกษาสรุปขั้นตอนได้ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การค้นหา (Discovery) เป็นการลงพื้นที่ค้นหาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริง เพื่อยืนยันความคิดของผู้เรียน เพื่อเป็นการมองรอบด้าน เริ่มต้นด้วยความเข้าใจที่ลึกซึ้งต่อความต้องการของผู้คนในชุมชน ผู้เรียนควรวางแผนในการสำรวจ อีกทั้งควรประเมินถึงความท้าทายและปัญหาที่จะต้องเจอ

2. การตีความ (Interpretation) ข้อมูลที่ได้จากการลงภาคสนามและชุมชน โดยผ่านการสังเกตการณ์ หรือสนทนากับผู้คนชุมชนนำมาวิเคราะห์เชิงลึก โดยการจัดเรียงลำดับปัญหาผ่านการเล่าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการส่งผลกระทบต่อผู้คนในชุมชน

3. การระดมความคิด เพื่อการแก้ไขปัญหา (Ideation) การสร้างแนวความคิด ด้วยการระดมสมอง กระตุ้นให้คิดกว้าง เน้นปริมาณ และไม่มีข้อจำกัด ความคิดจะจุดประกายให้เกิดแนวทางใหม่ๆ ในการแก้ไขปัญหา พร้อมเลือกแนวทางที่เป็นไปได้

4. สร้างต้นแบบ และทดลอง (Experimentation) การทำให้ แนวคิดในการแก้ปัญหาเหล่านั้นเป็นรูปธรรมมากขึ้น การเรียนรู้และแบ่งปันกับคนอื่นๆ และมีต้นแบบ สามารถ

ทำให้เห็นแนวทางในการแก้ไขได้ชัดเจน ง่ายต่อการเข้าใจในการลงมือพัฒนาต่อไป และยังทำให้รู้ถึงวิธีในการปรับปรุงปรับแต่งแนวคิดเพิ่มเติมจากเดิม

5. การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน (Evolution) เมื่อนำต้นแบบ และนำไปทดลองเรียบร้อยแล้ว หากยังไม่ครบสมบูรณ์ หรือผ่านไปควรพัฒนาแนวคิดต่อยอด โดยการวางแผนในการสื่อสารความคิด กระบวนการ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เอกสารและอุปกรณ์ที่ใช้ เพื่อเป็นการถ่ายโอนความรู้ไปยังชุมชน และเมื่อเวลาผ่านไปชุมชนสามารถนำไปปฏิบัติต่อยอดสร้าง ความยั่งยืนให้กับชุมชนต่อไป

3.4 บทบาทหน้าที่ของผู้ทำหน้าที่สอนการออกแบบความคิด

Hasso Platter (2016, pp. 6-8) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของของผู้ทำหน้าที่สอน ที่ควรเตรียมให้สำหรับผู้เรียน คือ การค้นหา (Discovery) โดยให้ผู้เรียนวางแผนในเรื่องความท้าทายในการออกแบบการลงพื้นที่ชุมชน และปัญหาภายในสถานการณ์/เหตุการณ์ที่เลือก ซึ่งมีรายละเอียดของบทบาทหน้าที่ผู้ทำหน้าที่สอน ได้แก่ระดับความคิดของผู้เรียนก่อนการลงชุมชน ซึ่งเป็นวิธีที่ดีในการแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของการดำเนินการครั้งนี้ ว่ากลุ่ม หรือทีมผู้เรียนทำไปเพื่อวัตถุประสงค์อะไร ผู้เรียนจะต้องค้นพบผู้คนที่ต้องเผชิญกับปัญหา ซึ่งเป็นปัญหาที่น่าสนใจจริงๆ ผู้เรียนอาจจำเป็นต้องได้รับการสอนเกี่ยวกับการตั้งเป้าหมาย และการไม่ด่วนสรุปเร็วเกินไป จากการลงพื้นที่สำรวจชุมชน และการใช้เครื่องมือลงไปใช้เพื่อสำรวจปัญหาจากผู้คนในชุมชนเพื่อประสบการณ์ของผู้เรียน เช่น การสัมภาษณ์ และวิธีการที่เปิดกว้างทางความคิดอื่นๆ ซึ่งอาจนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ไม่คาดคิดและการค้นพบปัญหาที่ไม่ซ้ำกัน

ช่วงก่อนการค้นหา – เป็นช่วงที่ผู้เรียนต้องใส่ใจในรายละเอียดของปัญหาที่เกิดขึ้นจริงต่อผู้คนในชุมชน

ช่วงระหว่างการค้นหา – ผู้เรียนใช้คำถาม หรือข้อสงสัยติดตามผล ผู้เรียนบันทึกข้อมูล อย่างละเอียด

ช่วงหลังจากการค้นหา – ผู้เรียนได้เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ เช่น ภาพ หรือวัตถุในการลงพื้นที่เพื่อยืนยันความคิดของปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้คนในชุมชน

ผลลัพธ์ของผู้เรียนในช่วงการค้นหา คือคุณค่าของการสร้างความเข้าใจใน การค้นพบ และทักษะที่จำเป็นในการทำ ความเข้าใจผู้คน และสังคม

การตีความ (Interpretation) ซึ่งมีรายละเอียดของบทบาทหน้าที่ผู้ทำหน้าที่สอน กำหนด หรือระบุรายละเอียดปัญหาเป็นขั้นตอนที่ทำทนายมากที่สุด การให้ผู้เรียนมีโครงสร้างด้านการวิเคราะห์ปัญหาจะเป็นประโยชน์อย่างมาก และแน่ใจว่าได้อนุญาตให้มีเวลาสำหรับขั้นตอนนี้

อย่างเพียงพอ ให้ผู้เรียนเลือกข้อมูลได้อิสระ โดยการจำกัดปัญหาเฉพาะเจาะจง และไม่มีทางที่ถูกต้องที่สุดในการทำ แต่วิธีการหลายวิธีและบางครั้งก็นำไปสู่ข้อมูลเชิงลึกที่หลากหลาย

ช่วงก่อนการตีความ - ผู้เรียนจะต้องมีข้อมูล เช่น คำพูด รูปภาพ ภาพวาด คำอธิบายความรู้สึกของผู้คนในชุมชน และมีพื้นที่ว่างในการแบ่งปันผลการค้นพบ ได้แก่ กระดานไวท์บอร์ด โต้ะ เป็นต้น

ช่วงระหว่างการตีความ - ผู้เรียนควรค้นหารูปแบบข้อมูลของชุมชน และผู้คนในชุมชน เพื่อความชัดเจนในการตีความ

ช่วงหลังจากการตีความ - จับภาพชุมชน และผู้คนที่ไม่ซ้กัน ความต้องการและข้อมูลเชิงลึกจากข้อมูลทั้งหมดที่อธิบายถึงปัญหาบางอย่างที่ผู้คนหรือกลุ่ม หรือทีมเผชิญอยู่ ใช้คำอธิบายนั้นและสร้างข้อความว่า "เราอาจจะทำอย่างไร"

ผลลัพธ์ของผู้เรียนในช่วงการตีความ คือกระบวนการในการกำหนด หรือระบุปัญหา การรวบรวมข้อมูล จากชุดข้อมูลเล็กไปสู่ชุดข้อมูลใหญ่ หรือชุดข้อมูลที่ไม่ได้วางแผนไว้

การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน (Evolution) ซึ่งมีรายละเอียดของบทบาทหน้าที่ผู้ทำหน้าที่สอน ชุมชนควรเข้ามา มีบทบาทหน้าที่ในการรับฟังต้นแบบของผู้เรียน หากต้องการให้สมาชิกในชั้นเรียนช่วยให้ข้อเสนอแนะ ควรแน่ใจว่าพวกเขามีประสิทธิภาพในวิธีการให้ข้อมูลป้อนกลับที่ถูกต้อง ผู้ทำหน้าที่สอนต้องตระหนักว่าข้อเสนอแนะดังกล่าว อาจจะจะทำให้เกิดทางออกสุดท้ายของพวกเขาและการนำเสนอควรแสดงแนวคิดและบอกเล่าเรื่องราวของต้นแบบ

ช่วงก่อนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน - ผู้เรียนมีต้นแบบหลายแบบที่พร้อมทดสอบ และทำความเข้าใจกับสิ่งที่กำลังทดสอบอยู่จริง ควรจะบันทึกและรวมความคิดเห็น

ช่วงระหว่างการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน - ผู้เรียนจะจดบันทึกไว้ และขอให้ติดตามคำถาม หรือข้อสงสัยเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่ได้รับจากชุมชน ผู้เรียนจัดเตรียมงานนำเสนอการทดสอบ

ช่วงหลังจากการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน - ผู้เรียนมีจำนวนความคิด ในการก้าวไปข้างหน้าและสร้างต้นแบบใหม่ผลลัพธ์ของผู้เรียนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน คือวิธีการรวบรวมข้อเสนอแนะ

3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบความคิด

(ศศิวัฒน์ หอยสังข์, 2563) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การตอบแทนสังคมเป็นฐานร่วมกับการคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาทวิภาคี โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ (1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้และ

แนวทางในการพัฒนาจิตสาธารณะฯ (2) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ (3) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดและมีความสอดคล้องทุกรายการประเมิน ผลการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้พบว่านักศึกษามีระดับจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง

(สุรจิต วรณรักษ์, 2540) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดพุทธบูชา เขตราชบุรี กรุงเทพมหานคร มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2539 ที่มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ ผลจากการศึกษา พบว่านักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวมีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรดา โภโค (2545) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้โปรแกรมแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสอดคล้องในการเลือกอาชีพของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีราชา ปีการศึกษา 2544 ที่มีคะแนนความสอดคล้องในการเลือกอาชีพต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 20 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมแนะแนวอาชีพ กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม ดำเนินการทดลองโดยมีการวัดความสอดคล้องในการเลือกอาชีพระยะก่อนการทดลอง ทำการวัดซ้ำในระยะหลังการทดลอง และในระยะติดตามผล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีสองตัวประกอบ แบบวัดต่างกลุ่มหนึ่งตัวแปรและวัดซ้ำหนึ่งตัวแปร และการใช้พิจารณาความสอดคล้องในการอาชีพจากดัชนีความสอดคล้องในการเลือกอาชีพของไอซาน ผลการวิจัยพบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมแนะแนวอาชีพมีความสอดคล้องในการเลือกอาชีพในระยะหลังการทดลองและ

ภทรียา มาลาทอง (นันทน์ภัส การะเกตุ. 2547: 24; อ้างอิงจาก ภทรียา มาลาทอง.2545) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ที่มีความสุขกับทัศนคติต่อวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 382 คน ผลการวิจัยพบว่า การตั้งเป้าหมายการเรียนรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

(ปวีณา ยอดสิน, 2551) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกอแลต ต่อการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม เพื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนกลุ่มที่ได้เข้าร่วมกับกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกอแลต โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ห้องเรียน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพสูงกว่าก่อนการทดลอง และมีคะแนนมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(ณัฐวีร์ นงนุช, 2552) ได้ศึกษาผลของกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนารู้อัจฉริยะและเข้าใจตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า 1.) การรู้อัจฉริยะและเข้าใจตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งโดยรวมและรายด้านคือด้านความต้องการและความรู้สึกของตนเองด้านการแสวงหาแบบอย่างที่ดีและเหมาะสมกับตนเองด้านความสนใจความถนัดด้านที่เกี่ยวข้องกับการเรียนและอาชีพด้านความรักนับถือตนเองและผู้อื่นและด้านการแก้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 2.) การรู้อัจฉริยะและเข้าใจตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนารู้อัจฉริยะและเข้าใจตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่สามเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

(ชลลดา พันธุ์เนตร, 2561) ได้ศึกษา การเปรียบเทียบผลของการใช้โปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพตามทฤษฎีของแฟรงค์พาสันส์กับทฤษฎีของเกอแลตที่มีต่อความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า 1.) นักเรียนที่ได้รับการจัดโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของแฟรงค์ พาสันส์ กับนักเรียนที่ได้รับการจัดโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกอแลต มีความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2.)

นักเรียนที่มีระดับวุฒิภาวะทางอาชีพด้านเจตคติแตกต่างกัน มีความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.) ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพกับระดับวุฒิภาวะทางอาชีพด้านเจตคติที่มีผลต่อความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

4.2 งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

มิกัน (Migunde, Othuon, & Mbagaya, 2015, Apri) ได้ทำการศึกษาวุฒิภาวะทางอาชีพและการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพและการตัดสินใจเลือกอาชีพ และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิภาวะทางอาชีพและความลังเลในการเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 370 คน ได้มาจากการสำรวจ

มอร์แกน (Morgan. 1985) ได้ศึกษาการตั้งเป้าหมายระยะสั้นร่วมกับการเตือนตนเองอาจมีผลต่อผลสัมฤทธิ์และความสนใจในกิจกรรมกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง จำนวน 240 คน คัดเลือกจากนักเรียนที่มีคะแนนสูง ปานกลาง และต่ำ กลุ่มละเท่าๆกัน โดยพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากการสอบคัดเลือกเข้าเรียนของนักศึกษา ผู้วิจัยจัดกลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม ทุกกลุ่มจะได้รับการฝึกการเตือนตนเองโดย กลุ่มที่1 ตั้งเป้าหมายระยะสั้น กลุ่มที่2 สอนการใช้เวลาในการเรียน กลุ่มที่3 ตั้งเป้าหมายระยะยาว กลุ่มที่4 เป็นกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ตั้งเป้าหมายระยะสั้นมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนตอนปลาย ดีกว่ากลุ่มที่สอนการใช้เวลาในการเรียน กลุ่มที่ตั้งเป้าหมายระยะยาวและกลุ่มควบคุมนอกจากนี้ท่านยังมีความสนใจในกิจกรรมสูงกว่าทุกกลุ่มอีกด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าผลของวิธีการสอนกิจกรรมแนะแนวโดยใช้การออกแบบความคิด ที่มีต่อเป้าหมายอาชีพของนักเรียน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียน ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี จำนวน 8 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี โรงเรียนบางบัวทอง โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี โรงเรียนปากเกร็ด โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม โรงเรียนสตรี นนทบุรี และโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี จำนวน 23,886 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ได้จากการเปิดตารางขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำหรับศึกษาค่าเฉลี่ยของประชากร (μ) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% เมื่อยอมให้ความคลาดเคลื่อน (E) ของการประมาณค่าสัดส่วนเกิดขึ้นได้ $\pm 5\%$ ของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) (ศิริชัย กาญจนวาสี, ทวีวัฒน์ ปิ ตยานนท์, ดิเรก ศรีสุข, 2551) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 392 คน จากประชากร 23,886 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง

การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 392 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) ซึ่งมีวิธีการดังนี้

ขั้นแรก จำแนกโรงเรียน โดยใช้ขนาดของโรงเรียน แบ่งโรงเรียนออกตามเกณฑ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี สามารถแบ่งโรงเรียนตามจำนวนนักเรียนได้ 4 ขนาด คือ

1. ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 119 คน ลงมา
2. ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120 - 719 คน
3. ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 720 - 1,679 คน
4. ขนาดใหญ่พิเศษ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,680 คน ขึ้นไป

ขั้นที่ 2 สุ่มโรงเรียนแต่ละขนาดแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดของโรงเรียน ได้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

ขั้นที่ 3 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้โรงเรียนเบญจมราชาอนุสรณ์

ขั้นที่ 4 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 392 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามเป้าหมายอาชีพ
2. วิธีการสอนกิจกรรมแนะแนว โดยเทคนิคการออกแบบความคิด

วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบสอบถามเป้าหมายอาชีพ มีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้
 - 1.1 ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดจากทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเป้าหมายอาชีพ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมนิยามศัพท์เฉพาะ
 - 1.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเป้าหมายอาชีพให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
 - 1.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเป้าหมายอาชีพที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงตรง โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท คือ รศ.ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และ รศ.ดร.สกลวรรณ เจริญศรี ตรวจสอบ และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เนื้อหาและนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้
 - 1.4 นำแบบสอบถามเป้าหมายอาชีพที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาตรวจวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซ็น ซึ่งแบ่งนักเรียน 25 เปอร์เซ็นที่ได้คะแนนสูงสุด และ 25 เปอร์เซ็นที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อของทั้งสองกลุ่มมาทำสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้สูตร t-test แล้วคัดเลือกมาใช้ในการทดลอง

1.5 นำแบบสอบถามเป้าหมายอาชีพ มาหาความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .24 - .61

1.6 นำแบบสอบถามเป้าหมายอาชีพ ที่ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .24 - .61 นำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

2. กิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาใช้ในการเสริมสร้างเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยให้เราและมีปฏิสัมพันธ์สัมพันธ์กับสมาชิกภายในกลุ่มมีการทำกิจกรรมร่วมกันโดยใช้กิจกรรมกลุ่มมีเทคนิคคือ กิจกรรมกลุ่ม บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่างและเกมมีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาบทความเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายอาชีพ กิจกรรมกลุ่ม บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง และเกม เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างกิจกรรมแนะแนว โดยเทคนิคการออกแบบความคิดเพื่อเสริมสร้างเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.2 ออกแบบกิจกรรมแนะแนว โดยเทคนิคการออกแบบความคิด โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหา ระยะเวลาที่ใช้ สถานที่ กิจกรรม ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

2.3 นำกิจกรรมแนะแนว โดยเทคนิคการออกแบบความคิด ที่ออกแบบไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท คือ รศ.ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และ รศ.ดร.สกล วรเจริญศรี ตรวจสอบ และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พิจารณา ตรวจสอบความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา นิยามศัพท์เฉพาะ กิจกรรม วิธีดำเนินการ และการประเมินผล จากนั้นผู้วิจัยนำกิจกรรมแนะแนวไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิต่อไป

2.4 ผู้วิจัยนำกิจกรรมแนะแนว โดยเทคนิคการออกแบบความคิด ไปดำเนินการทดลองจัดกิจกรรม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือได้แก่ แบบสอบถามเป้าหมายอาชีพและกิจกรรมแนะแนว โดยเทคนิคการออกแบบความคิด

2. ขอนหนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตอบแบบสอบถามเป้าหมายอาชีพ

3. ขอนหนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถามเป้าหมายอาชีพ และเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว โดยเทคนิคการออกแบบความคิด

วิธีการดำเนินการทดลอง

1. ขั้นก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ นนทบุรี ทำแบบสอบถามเป้าหมายอาชีพ และคัดเลือกนักเรียนที่มีคะแนนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา และเป็นผู้สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม จากนั้นดำเนินการตามกิจกรรมแนะแนว โดยเทคนิคการออกแบบความคิด

2. ขั้นดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลอง โดยปฏิบัติตามกิจกรรมตามที่วางไว้

3. ขั้นหลังการทดลอง

3.1 หลังเสร็จสิ้นการทดลองผู้วิจัยให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมตอบแบบสอบถามเป้าหมายอาชีพอีกครั้งและนำคะแนนที่ได้มาเป็นคะแนนหลังการทดลอง

3.2 นำคะแนนที่ได้ก่อนและหลังการทดลองมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมุติฐานต่อไป

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เปรียบเทียบเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการเข้าร่วมวิธีการสอนกิจกรรมแนะแนว โดยเทคนิคการออกแบบความคิด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป้าหมายอาชีพ โดยใช้ T-test เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเป้าหมายอาชีพ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach)

3. สถิติสำหรับทำสอบสมมุติฐาน

เปรียบเทียบเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวโดยใช้การออกแบบความคิด โดยใช้ T-test Dependent

บทที่ 4

ผลการดำเนินการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง ผลของกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคออกแบบความคิดที่มีต่อเป้าหมายทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกยกกำลังสอง (Mean Square)
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ
P	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการศึกษาค้นคว้าเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. ผลการเปรียบเทียบเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคการออกแบบความคิด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาเป้าหมายอาชีพของนักเรียน โดยการคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบเป้าหมายทางอาชีพของนักเรียนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคการออกแบบความคิดที่มีต่อเป้าหมายทางอาชีพของนักเรียน

ผลการศึกษาค้นคว้า

1. ผลการศึกษาค้นคว้าเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ดังแสดงผลในตาราง

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (N= 392 คน)

เป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการรู้จักตนเอง	3.22	0.344	ปานกลาง
2. ด้านเข้าใจอาชีพ	3.32	0.330	ปานกลาง
3. ด้านความเข้ากันได้ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อม	3.21	0.373	ปานกลาง
4. ด้านวิธีการตัดสินใจ	3.15	0.296	ปานกลาง
5. ด้านการวางแผนอาชีพ	3.03	0.439	ปานกลาง
เป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	3.19	0.329	ปานกลาง

จากตาราง 2 พบว่า เป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งโดยรวมและรายด้าน คือ การรู้จักตนเอง เข้าใจอาชีพ ความเข้ากันได้ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อม วิธีการตัดสินใจ และการวางแผนอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบเป้าหมายทางอาชีพของนักเรียนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคการออกแบบความคิดที่มีต่อเป้าหมายทางอาชีพของนักเรียน

ตาราง 3 เป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคออกแบบความคิด

เป้าหมายอาชีพของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ

ตาราง 3 (ต่อ)

1. ด้านการรู้จักตนเอง	3.22	0.344	ปานกลาง	3.56	0.454	มากที่สุด
2. ด้านเข้าใจอาชีพ	3.32	0.330	ปานกลาง	3.66	0.529	มากที่สุด
3. ด้านความเข้ากันได้ ระหว่างบุคคลและ สิ่งแวดล้อม	3.21	0.373	ปานกลาง	3.64	0.536	มากที่สุด
4. ด้านวิธีการตัดสินใจ	3.15	0.296	ปานกลาง	3.78	0.360	มากที่สุด
5. ด้านการวางแผนอาชีพ	3.03	0.439	ปานกลาง	3.51	0.571	มากที่สุด
เป้าหมายอาชีพของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น	3.19	0.329	ปานกลาง	3.63	0.543	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า ก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคออกแบบความคิด ระดับเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคการออกแบบความคิด ระดับเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งโดยรวมและรายด้านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับมาก

ตาราง 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป้าหมายอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคออกแบบความคิด

เป้าหมายอาชีพของ นักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t	p- value		
	\bar{x}	S.D.	S.D.	ระดับ				
1. ด้านการรู้จักตนเอง	3.22	0.344	-11.84**	.00	0.454	มากที่สุด	-11.84**	.00
2. ด้านเข้าใจอาชีพ	3.32	0.330	-10.72**	.00	0.529	มากที่สุด	-10.72**	.00

ตาราง 4 (ต่อ)

3. ด้านความเข้ากันได้								
ระหว่างบุคคลและ สิ่งแวดล้อม	3.21	0.373	-7.31**	.00	0.536	มากที่สุด	-7.31**	.00
4. ด้านวิธีการตัดสินใจ								
	3.15	0.296	-13.45**	.00	0.360	มากที่สุด	-13.45**	.00
5. ด้านการวางแผนอาชีพ								
	3.03	0.439	-6.15**	.00	0.571	มากที่สุด	-6.15**	.00
เป้าหมายอาชีพของ นักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น								
	3.19	0.329	-10.95	.00	0.543	มากที่สุด	-10.95	.00
หมายเหตุ	**p < .01					มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01		

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การดำเนินการวิจัยเรื่อง ผลของกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคการออกแบบความคิดที่มีต่อเป้าหมายทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีความมุ่งหมายการวิจัยเพื่อ 1) เพื่อศึกษาเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เพื่อเปรียบเทียบเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนและหลังการเข้าร่วมวิธีการสอนกิจกรรมแนะแนวโดยใช้การออกแบบความคิด ซึ่งมีสมมุติฐานการวิจัยคือ นักเรียนมีเป้าหมายอาชีพที่สูงขึ้น หลังการเข้าร่วมชุดกิจกรรมแนะแนว

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) ตัวแปรจัดกระทำ คือ กิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคการออกแบบความคิด และ 2) ตัวแปรตาม คือ เป้าหมายอาชีพของนักเรียน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการดำเนินการวิจัยแบบกึ่งทดลองที่ผู้วิจัยทำตามแบบแผนวิจัยแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest - Posttest Design) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2551) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป้าหมายอาชีพของนักเรียน คือ นักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ จำนวน 23,886 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเสริมสร้างเป้าหมายทางอาชีพของนักเรียน คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 392 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสอบถามเป้าหมายอาชีพ และ 2) กิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคการออกแบบความคิดที่มีต่อเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 การศึกษาเป้าหมายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตอนที่ 2 เปรียบเทียบเป้าหมายอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคการออกแบบความคิด ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีสถิติพื้นฐานที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยหาอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามเป้าหมายอาชีพ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับและสถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐานใช้สถิติการทดสอบค่าที

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

1. จากการศึกษาเป้าหมายทางอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนมีเป้าหมายทางอาชีพโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านเข้าใจอาชีพ และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านวางแผนอาชีพ

2. นักเรียนกลุ่มทดลองมีเป้าหมายทางอาชีพสูงขึ้นหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคออกแบบความคิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคออกแบบความคิดสามารถเสริมสร้างเป้าหมายทางอาชีพได้

การอภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องผลของกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคการออกแบบความคิดที่มีต่อเป้าหมายทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยอภิปรายผลดังนี้

1. การศึกษาเป้าหมายทางอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาเป้าหมายทางอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีเป้าหมายทางอาชีพโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านเข้าใจอาชีพ และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านวางแผนอาชีพ อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นวัยที่มีความมุ่งมั่นที่จะสำรวจข้อมูลต่างๆ ทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ หรือด้านความถนัดและความต้องการของตนเอง เป็นวัยที่จะสามารถเปรียบเทียบความถนัดและความสนใจของตนเองกับข้อมูลที่มีได้ สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของซูเปอร์ (Super, 1953) ที่กล่าวไว้ว่าพัฒนาการทางอาชีพจะมีช่วงพัฒนาการตามช่วง ซึ่งช่วงอายุ 14 ปี ถึงอายุ 18 ปี ขั้นนี้เป็นขั้นของการสำรวจ โดยบุคคลที่จะสำรวจตนเองและสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ และประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ งานอดิเรกที่เป็นกิจกรรมยามว่าง ซึ่งในขั้นแรกคือขั้นสำรวจ บุคคลจะพิจารณาความสนใจ ความถนัด ความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ แต่ยังไม่สามารถเลือกอาชีพได้ที่ชัดเจนได้ จากทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพของซูเปอร์ (Super, 1953) จะสังเกตได้ว่านักเรียนในช่วงอายุระหว่าง 14 ปี ถึงอายุ 18 ปี เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนจะอยู่ในช่วงที่ตนเองต้องการสำรวจความสนใจ ความถนัดความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ แต่ยังไม่สามารถเลือกอาชีพได้ที่ชัดเจนได้ซึ่งตรงตามทฤษฎีที่กล่าวไว้ข้างต้น

2. เปรียบเทียบเป้าหมายทางอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังเข้าร่วมชุดกิจกรรมแนะแนวจากความมุ่งหมายข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบเป้าหมายอาชีพของนักเรียนกลุ่ม

ทดลองก่อนและหลังเข้าร่วมชุดกิจกรรมแนะแนว ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีเป้าหมายทางอาชีพสูงขึ้นหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคออกแบบความคิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีเป้าหมายอาชีพสูงขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ จากข้อมูลผลการวิจัยดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ชุตินา ทงมีขวัญ, 2564) ที่กล่าวว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงขึ้น หลังการเข้าร่วมชุดกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยสรุปประเด็นได้ว่า เป้าหมายอาชีพของนักเรียนสูงขึ้น เป็นผลมาจาก 1) ผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมแนะแนวโดยมีการใช้เทคนิคการออกแบบความคิดให้สอดคล้องกับองค์ประกอบของเป้าหมายอาชีพของนักเรียน 2) กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ผู้ให้บริการสามารถจัดให้แก่ผู้รับบริการในเวลาเรียนหรือนอกเวลาเรียนโดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับงานบริการแนะแนวด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา ด้านอาชีพด้านส่วนตัวและสังคม เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่รู้จักตนเองและสิ่งแวดล้อมดีขึ้นได้ค้นพบความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความต้องการของตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ได้เรียนรู้กระบวนการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ การปรับตัวทั้งด้านการเรียน ส่วนตัวและสังคม ตลอดจนการวางแผนอนาคตด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ส่วนตัวและสังคม (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2545) นอกจากนี้ กิจกรรมแนะแนวมีวิธีการ เทคนิคในการนำมาปรับใช้ที่หลากหลาย คือ การเรียนรู้อาชีพใหม่ ที่จะทำให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสามารถ ของตนเองที่เกี่ยวข้องกับอาชีพได้ การเข้าใจอาชีพ เป็นเทคนิคที่ให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจมากพอ เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ รวมถึง อาชีพรอบตัว เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกอาชีพของตนเองต่อไปได้ในอนาคต การประเมินลักษณะเฉพาะตนเกี่ยวกับอาชีพ เป็นกระบวนการที่ให้นักเรียนประเมินความรู้ทักษะ ความสามารถ พฤติกรรม การทำงานของบุคคล รวมทั้งคุณลักษณะที่แสดงออกและเปรียบเทียบกับระดับ สมรรถนะที่คาดหวังในตำแหน่งที่ตนเองสนใจเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการเลือกอาชีพและเป้าหมายของตนเอง หรือการชวนนักเรียนรู้จัก ถนนชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนได้กำหนดถนนชีวิตของตนเอง โดยเทคนิคทั้งหมดดังกล่าว ผู้วิจัยสอดคล้องแทรกอยู่ในกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคออกแบบความคิด ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เรียนสามารถป้องกัน แก้ไข และพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพสูงสุด โดยใช้แนวทางและวิธีการที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการแก้ปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สมโภชน์ พูลเขตกิจ, 2563) ได้ทำการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิง

ออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ กลุ่มทดลองมีทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์ นวัตกรรมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ การใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาเป้าหมายทางอาชีพของนักเรียน ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ชลลดา พันธุ์เนตร, 2561) ที่ได้เปรียบเทียบผลของการใช้โปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพตามทฤษฎีของแฟรงค์พาสันส์กับทฤษฎีของเกอแลตที่มีต่อความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพตามทฤษฎีของแฟรงค์พาสันส์กับทฤษฎีของเกอแลตมีความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่ง (ปวีณา ยอดสิน, 2551) วิจัยพบว่าการใช้ โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกอแลตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพสูงกว่าก่อนได้รับโปรแกรม และการวิจัยของ (วรดา โภโค, 2545) พบว่า การใช้โปรแกรมแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสอดคล้องในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมแนะแนวอาชีพมีความสอดคล้องในการเลือกอาชีพในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงขึ้นกว่าก่อนได้รับโปรแกรม

จากที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคออกแบบความคิดสามารถเสริมสร้างเป้าหมายอาชีพของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเกิดประโยชน์กับนักเรียนในการเลือกอาชีพและเตรียมความพร้อมในการสร้างอนาคตของตนเอง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยใช้

1.1 ก่อนที่ผู้ที่ศึกษางานวิจัยจะนำกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคออกแบบความคิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปใช้ ควรศึกษาวัตถุประสงค์ ขั้นตอน และเนื้อหาของกิจกรรม ที่นำไปใช้เป็นอย่างดี เนื่องจากผู้วิจัยนำกิจกรรมไปทดลองแล้วพบว่าบางกิจกรรม เช่น กิจกรรมเรียนรู้อาชีพใหม่ ในขั้นนำ ผู้นำกิจกรรมไปใช้ควรยกตัวอย่าง หรือมีตัวอย่างอาชีพใหม่เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนพูดชื่ออาชีพจนมีอาชีพแปลกๆใหม่ๆเกิดขึ้น และระยะเวลาที่ใช้ ใช้ระยะเวลาเกินกว่ากำหนด อาจจะต้องปรับเวลาให้การทำกิจกรรมมากขึ้น เพื่อให้การเสริมสร้างเป้าหมายอาชีพเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาเป้าหมายทางอาชีพให้กับกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งนักเรียนจะอยู่ในช่วงอายุ 14 – 18 ปี อยู่ในขั้นระยะเริ่มต้นของการสนใจในอาชีพ มีการพิจารณาความสนใจ ความถนัด หากมีการนำเครื่องมือการวิจัยไปใช้จะส่งผลให้นักเรียนมีเป้าหมายทางอาชีพที่สูงขึ้น

2.2 ควรมีการติดตามประเมินผลการพัฒนาเป้าหมายอาชีพของนักเรียน หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคออกแบบความคิด เพื่อศึกษาความคงทนของการมีเป้าหมายอาชีพต่อไป

2.3 ควรศึกษางานวิจัยโดยแบบแผนการทดลองที่แตกต่างออกไป เช่น แบบแผนการทดลองแบบที่มีทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งสามารถเปรียบเทียบคะแนนกัน ภายในกลุ่มของแต่ละกลุ่มได้อย่างชัดเจน

บรรณานุกรม

codegeniusacademy. (2023, May 11). *Design Thinking หรือการคิดเชิงออกแบบ หัวใจหลักในการพัฒนาธุรกิจ*. <https://codegeniusacademy.com/design-thinking/>

Creed Peter A, และ Michelle, H. (2014). The Development and Initial Validation of a Scale to Assess Career Goal Discrepancies. *Journal of Career Assessment, 23*(2), 308-317. <https://doi.org/10.1177/1069072714535175>

Fonteyne Lot, Eelbode Annick, Lanszweert Isabelle, Roels Elisabeth, Schelfhout Stijn, Duyck Wouter, และ De Fruyt Filip. (2017). Career goal engagement following negative feedback: Influence of expectancy-value and perceived feedback accuracy. *International Journal for Educational and Vocational Guidance, 18*(2), 165-180. <https://doi.org/10.1007/s10775-017-9353-2>

Greco, L. M., และ Kraimer, M. L. (2020). Goal-setting in the career management process: An identity theory perspective. *J Appl Psychol, 105*(1), 40-57. <https://doi.org/10.1037/apl0000424>

Latham's, L. (1984). A Theory of Goal Setting & Task Performance.

Migliore Mattia, Costantino Ryan, Campagna Nicholas, และ Albers David. (2013). Educational and Career Goals of Pharmacy Students Upon Graduation. *American Journal of Pharmaceutical Education, 77*(9), 187. <https://doi.org/10.5688/ajpe779187>

Othuon, L. (2015). Gender Differences in the Predictors of Career Indecision of Secondary School Students in Kenya. *International Journal of Academic Research in Economics and Management Sciences, 4*(1).

Sadeghi, A., Doostani, P., และ Hu, S. (2020). Confirmatory Factor Analysis of the Career Feedback Inventory in an Iranian High School Students Sample. *Iranian Evolutionary and Educational Psychology Journal, 2*(1), 46-56. <https://doi.org/10.29252/ieepj.2.1.46>

Waengsothorn, T. (112). The Effects of Using an Integrated Guidance Activity Package to Develop Forgiveness of Early Adolescent Students. *STOU Education Journal*, 2019.

กรกฏา นักรัก. (2553). หลักการแนะแนว. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์.

กรมสามัญศึกษา. (2522). *คู่มือการจัดกิจกรรมแนะแนว*. กรมสามัญศึกษา.

http://ils.swu.ac.th:8991/F?func=service&doc_library=SWU01&local_base=SWU01&doc_number=000153345&sequence=000001&line_number=0001&func_code=DB_RECORDS&service_type=MEDIA

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545.

จอร์จ ฟิลลิปส์. (2546). *อย่าบอกนะ--ว่าคุณไม่มีวันทำได้*. กรุงเทพฯ : เอ.อาร์. บีซีเนส เพรส.

ชลลดา พันธุ์เนตร. (2561). การเปรียบเทียบผลของการใช้โปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพตามทฤษฎีของแฟรงค์ พาส์นส์กับทฤษฎีของเกอแลตที่มีต่อความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปรินญานิพนธ์ (กศ.ม. (การวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์)) -- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2561.].

ชุติมา ทองมีขวัญ. (2564). การเสริมสร้างการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโดยชุดกิจกรรมแนะแนว ปรินญานิพนธ์ (กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว))--มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2564.]. <http://ir-thesis.swu.ac.th/dspace/handle/123456789/1909>

ณัฐวิวิร์ นงนุช. (2552). ผลของกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สารนิพนธ์ (กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว)) -- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2552.]. http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Gui_Cou_Psy/Nattavee_N.pdf

ธนาวรรณ ธนพดี. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อเป้าหมายในชีวิตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร [ปรินญานิพนธ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]. http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Ed_Psy/Thanawan_T.pdf

ประดิษฐ์ อูปรมย์. (2545). การแนะแนวกับการปฏิรูปการเรียนรู้. *วารสารวิชาการ*, 5(6), 37-44.

ปรัชญา วัฒนธรรม. (2543). การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายหลักสูตรปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและ

เทคโนโลยี, สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา.].

ปวีณา ยอดสิน. (2551). ผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ต่อการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์].

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2545). การพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา.

พิพัฒน์ บุญฉิม. (2545). การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในจังหวัดฉะเชิงเทรา [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี, สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา.].

ไพลิน นิลอาญา. (2558). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวทางกิจกรรมบำบัดเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กออทิสติกระดับปฐมวัย. In: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ยุทธนา อารักษ์พุทธนันท์. (2548). ความเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า และการตั้งเป้าหมาย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีเป้าหมายในการประกอบอาชีพแตกต่างกัน = *Proactivity and goal setting of undergraduate students of different career goals* [วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่]. <http://cmuir.cmu.ac.th/handle/6653943832/28954>

ยุพาศรี ไพวรรรณ, ไพโรจน์ สติรยากร, พิสิฐ เมธาภัทร, และ มนต์ชัย เทียนทอง. (2010). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการสอนกิจกรรมแนะแนว. In: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ยุวดี ดุลย์ไธสง. (2548). การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านสังคมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สารนิพนธ์ (กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว)) -- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2548.].

http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Gui_Cou_Psy/Yuwadee_D.pdf

วรรดา โภโค. (2545). ผลของการใช้โปรแกรมแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสอดคล้องในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีราชา ชลบุรี มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี. (ปริญญาโท กศ.ม.).].

วรรณิศา ปลอดโปร่ง. (2555). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสนใจและพฤติกรรมในการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนและอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ปีการศึกษา 2552 [วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]. http://thesis.swu.ac.th/swufac/Edu/Vannisa_P_R345950.pdf

ศศิวัฒน์ หอยสังข์. (2563). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การตอบแทนสังคมเป็นฐาน

ร่วมกับการคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาทวิภาคี
ปริญญาโท (ปร.ด. (วิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้)) -- มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ, 2563.]

สมโภชน์ พูลเขตกิจ. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้าง
ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มหาวิทยาลัย
นเรศวร, พิษณุโลก. (ปริญญาโท กศ.ม.สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน).]

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2559a). การจัดการเรียนรู้
กิจกรรมแนะแนว. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2559b). การออกแบบกิจกรรม
แนะแนวที่เน้นการพัฒนาทักษะสำหรับผู้เรียน. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย จำกัด.

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2560, 1 สิงหาคม 2566). แนวทางจัดการเรียนรู้ใน
ศตวรรษที่ 21 “21st Century Skills”. <https://secondary.obec.go.th/newweb/>

สุรจิต วรรณรักษ์. (2540). ผลของการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจ
เลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดพุทธบูชา เขตราชบุรีบูรณะ
กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].

http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Gui_Cou_Psy/Surajit_W.pdf

อดุล นาคะโร. (2551). การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการตนเองโดยใช้
กิจกรรมแนะแนว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 [ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ]. http://thesis.swu.ac.th/swudis/Cur_Re_Dev/Adun_N.pdf

อรวรรณ ศรีไสยเพชร. (2016). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อ
พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตุล
จังหวัดสตุล. 27(2). <https://doi.org/10.14456/asj-psu.2016.21>

อังคณา เมตุลา. (2546). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่มีต่อการรู้จักและเห็นคุณค่า
ในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์ จังหวัด
นครพนม [ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ
และหนังสือขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแบบสอบถามเป้าหมายอาชีพ และกิจกรรมแนะแนว
โดยเทคนิคการออกแบบความคิด

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาธร ใจตรง อาจารย์ประจำสาขาจิตวิทยา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
2. อาจารย์ ดร. ภูริเดช พาหุยุทธ์ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
3. รองศาสตราจารย์ ดร. มณฑิรา จารุเพ็ง อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว
และจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่ อว 8718/1775

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

22 มิถุนายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

เนื่องด้วย นางสาวพิมพ์กัญญา วิทยา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “ผลของกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคการออกแบบความคิดที่มีต่อเป้าหมายทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาร ใจตรง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ 1) แบบสอบถาม และ 2) โปรแกรม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นางสาวพิมพ์กัญญา วิทยา และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 088 091 1730

ที่ อว 8718/1775

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

22 มิถุนายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เนื่องด้วย นางสาวพิมพ์กัญญา วิทยา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “ผลของกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคการออกแบบความคิดที่มีต่อเป้าหมายทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.ภูริเดช พายุหัทธ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ 1) แบบสอบถาม และ 2) โปรแกรม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นางสาวพิมพ์กัญญา วิทยา และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 088 091 1730

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/1776

วันที่ 22 มิถุนายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวพิมพ์กัญญา วิทยา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “ผลของกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคการออกแบบความคิดที่มีต่อเป้าหมายทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ 1) แบบสอบถาม และ 2) โปรแกรม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 088 091 1730

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นางสาวพิมพ์กัญญา วิทยา และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเป้าหมายอาชีพ
2. ค่าดัชนีความสอดคล้องของกิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิคออกแบบความคิด

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเป้าหมายอาชีพ

นิยามศัพท์	ข้อ	ข้อคำถาม	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิคน ที่			$\sum R$	ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา
			1	2	3			
การรู้จักตนเอง (Realizing Yourself) นักเรียน วิเคราะห์ ความสามารถ ความสนใจ และ คุณค่าของตนเอง ที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาและ อาชีพที่ตัดสินใจ	1	ข้าพเจ้าเลือกอาชีพตาม ความถนัดของตนเอง	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	2	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพ เป็นสิ่งท้าทาย	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	3	วิชาที่ข้าพเจ้าชอบ เหมาะกับอาชีพที่ ข้าพเจ้าอยากเป็น	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	4	4.ผลการเรียนวิชาที่ ข้าพเจ้าทำได้ดี เหมาะ กับอาชีพที่ข้าพเจ้า อยากเป็น	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	5	5.ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพที่ ได้ประกอบอาชีพที่ ตนเองสนใจ ทำให้ ข้าพเจ้ามีความสุข	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
เข้าใจอาชีพ (Understanding the Occupations) นักเรียนค้นหา แหล่งที่มา และ ข้อมูลเกี่ยวกับ แผนการเรียน สาขาวิชา	6	6.ข้าพเจ้าหมั่นศึกษา หาข้อมูลเกี่ยวกับคณะ สาขาวิชาที่ตนเองสนใจ	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	7	7.เมื่อข้าพเจ้าอยากรู้สิ่ง ใด จะรีบค้นคว้าหา คำตอบด้วยตนเองทันที	1	0	1	2	0.67	คัดเลือกไว้
	8	8.ข้าพเจ้าเคยศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	1	1	0	2	0.67	คัดเลือกไว้
	9	9.ข้าพเจ้าตัดสินใจ	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้

นิยามศัพท์	ข้อ	ข้อความคำถาม	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			$\sum R$	ความสอดคล้อง (IOC)	ผลการพิจารณา
มหาวิทยาลัย และ อาชีพที่สนใจ รวมถึงมีความสามารถในการพูดคุยกับบุคคลที่ทำงานในอาชีพที่นักเรียนสนใจ		เลือกอาชีพจากข้อมูลการทดสอบวัดความถนัดทางอาชีพ						
	10	10. เข้าพเจ้าล้งมือค้นหาข้อมูลอาชีพที่ตนเองสนใจ	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	11	11. เข้าพเจ้าหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	12	12. เข้าพเจ้าทราบคุณสมบัติของอาชีพที่ตนเองสนใจโดยสอบถามจากผู้ประกอบอาชีพนั้น	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	13	13. เข้าพเจ้าค้นหาข้อมูลอาชีพทางอินเทอร์เน็ตอยู่เสมอ	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	14	14. เข้าพเจ้ารู้ว่าจะต้องหาแหล่งข้อมูลอาชีพจากที่ใด	1	1	1	2	0.67	คัดเลือกไว้
	15	15. เข้าพเจ้าคิดว่าการศึกษาข้อมูลเรื่องอาชีพไม่จำเป็น	1	1	1	2	0.67	คัดเลือกไว้
	16	16. เข้าพเจ้าติดตามข่าวสารของโลกอาชีพ	1	0	1	2	0.67	คัดเลือกไว้

นิยามศัพท์	ข้อ	ข้อความคำถาม	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			$\sum R$	ความสอดคล้อง (IOC)	ผลการพิจารณา
		เป็นประจำ						
	17	17.ข้าพเจ้ามีบุคคล(วรดา โภโค, 2545)ลดต้นแบบในการประกอบอาชีพ	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	18	18.ข้าพเจ้ามีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพในศตวรรษที่ 21 อยู่เสมอ	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	19	19.ข้าพเจ้าไปทัศนศึกษาตามสถาบันการศึกษาสถานประกอบการและแหล่งเรียนรู้เพื่อประกอบการตัดสินใจเรื่องอาชีพ	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
ความเข้ากันได้ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อม (Person-Environment Matching) นักเรียนเลือกเป้าหมาย ประเมินความสามารถและลักษณะเฉพาะของตนเองกับ	20	20.ข้าพเจ้ามุ่งหวังที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อนำไปต่อยอดด้านอาชีพ	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	21	21.ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพเป็นเรื่องของอนาคต ข้าพเจ้าตัดสินใจได้ถูกต้อง	1	1	0	2	0.67	คัดเลือกไว้
	22	22.ข้าพเจ้าพยายามปรับปรุงผลงานของตัวเองให้ดียิ่งขึ้นไปเพื่อ	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้

นิยามศัพท์	ข้อ	ข้อความถาม	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิคน ที่			$\sum R$	ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา
ผลตอบแทนที่ได้ จากอาชีพที่ นักเรียนสนใจ 4 ข้าพเจ้ามุ่งหวังที่ จะศึกษาต่อใน ระดับที่สูงขึ้นเพื่อ นำไปต่อยอดด้าน อาชีพ		ต่อยอดไปสู่การ ประกอบอาชีพของฉัน						
	23	23. ข้าพเจ้าอยาก ประกอบอาชีพที่มี ผลตอบแทนสูง คุ่มค่า กับความรู้ ความสามารถ	0	1	1	2	0.67	คัดเลือกไว้
	24	24. ข้าพเจ้าอยาก ประกอบอาชีพที่มี สวัสดิการที่ดี	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
วิธีการตัดสินใจ (Decision- making Methods) นักเรียนมี ความสามารถใน การหาทางเลือก มี การวางแผน และ การรับมือเมื่อแผน ในการตัดสินใจ เลือกอาชีพไม่ เป็นไปตามที่ คาดหวัง	25	25.ข้าพเจ้าปรึกษา บุคคลรอบข้างด้านการ วางแผนอาชีพ	1	0	1	2	0.67	คัดเลือกไว้
	26	26.ข้าพเจ้ามักมีคำถาม เกี่ยวกับเรื่องที่ผมไม่รู้ ไม่เข้าใจ อยู่บ่อยครั้ง	1	1	0	2	0.67	คัดเลือกไว้
	27	27.ข้าพเจ้าเข้าใจถึง ความสำคัญของการ ประกอบอาชีพ	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	28	28.ข้าพเจ้าจดบันทึก เกี่ยวกับสิ่งที่น่าสนใจ และประทับใจอยู่เสมอ	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	29	29.ข้าพเจ้านำข้อมูล ด้านอาชีพจากแหล่ง ต่างๆมาประกอบการ ตัดสินใจเลือกอาชีพ	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้

นิยามศัพท์	ข้อ	ข้อความคำถาม	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			$\sum R$	ความสอดคล้อง (IOC)	ผลการพิจารณา
การวางแผนอาชีพ (Career Plan) นักเรียนวางแผนอาชีพของตนเองจากการทดลองเลือกอาชีพ การค้นหาอาชีพ การเขียนประวัติส่วนตัว การทำพอร์ทโฟล리오 และทดลองการสัมภาษณ์งาน	30	30.ข้าพเจ้ามีเป้าหมายอาชีพที่ชัดเจน	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	31	31.ข้าพเจ้าทราบว่าตนเองจะประกอบอาชีพใดในอนาคต	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	32	32.ข้าพเจ้าสอบถามคนรอบข้างเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของเขา	-1	0	0	-1	0.00	ตัดทิ้ง
	33	33.ข้าพเจ้าชอบค้นคว้าเรื่องอาชีพด้วยตัวเองมากกว่าถามคำถามจากเพื่อน	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	34	34.ข้าพเจ้ามุ่งมั่นที่จะประกอบอาชีพ	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	35	35.ข้าพเจ้าศึกษาอาชีพที่หลากหลายจากชุมชนที่ข้าพเจ้าอยู่	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	36	36.ข้าพเจ้าสังเกตอาชีพรอบตัวของข้าพเจ้า	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	37	37.ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่าจะสามารถเลือกอาชีพได้	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	38	38.ข้าพเจ้าคิดว่าการประกอบอาชีพเป็นเรื่อง	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้

นิยามศัพท์	ข้อ	ข้อความคำถาม	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			$\sum R$	ความสอดคล้อง (IOC)	ผลการพิจารณา
		ไกลตัว						
	39	39.ทุกคนต้องประกอบอาชีพ	0	1	1	2	0.67	คัดเลือกไว้
	40	40.ข้าพเจ้ามั่นใจว่าจะประกอบอาชีพที่ตนเองใฝ่ฝัน	0	1	1	2	0.67	คัดเลือกไว้
	41	41.ข้าพเจ้ามั่นใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพที่ชอบด้วยตัวข้าพเจ้าเอง	1	1	1	3	1.00	คัดเลือกไว้
	42	42.ข้าพเจ้ามีอาชีพที่สนใจหลายอาชีพ	0	0	1	1	0.33	ตัดทิ้ง

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวโดยเทคนิค
ออกแบบความคิด

แผนการจัดการ เรียนรู้ที่	เรื่อง	หัวข้อพิจารณา	คะแนน ความคิดเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่			$\sum R$	ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา
			1	2	3			
1.	เรียนรู้อาชีพใหม่	สาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
		จุดประสงค์การ เรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
		สาระการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
		วิธีการจัดกิจกรรม	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
		การวัดและ ประเมินผล	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
2.	มั่นคงในอาชีพ	สาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
		จุดประสงค์การ เรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
		สาระการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
		วิธีการจัดกิจกรรม	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
		การวัดและ ประเมินผล	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
3.	หัวใจ 4 ห้อง	สาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
		จุดประสงค์การ เรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
		สาระการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
		วิธีการจัดกิจกรรม	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
		การวัดและ ประเมินผล	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
4.	ตุ๊กตาขนมปัง	สาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

แผนการจัดการ จัดการ เรียนรู้ที่	เรื่อง	หัวข้อพิจารณา	คะแนน ความคิดเห็น ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่			$\sum R$	ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา
		จุดประสงค์การ เรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
		สาระการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
		วิธีการจัดกิจกรรม	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
		การวัดและ ประเมินผล	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
		สาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
5.	ถนนชีวิต	จุดประสงค์การ เรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
		สาระการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
		วิธีการจัดกิจกรรม	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
		การวัดและ ประเมินผล	1	1	1	3	1.00	ผ่าน
		สาระสำคัญ	1	1	1	3	1.00	ผ่าน

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเป้าหมายอาชีพ
2. กิจกรรมแนะแนวโดยใช้การออกแบบความคิด

คำชี้แจง 1. แบบวัดนี้ใช้วัดความพร้อมทางอาชีพของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษา

ตอนต้น

ของโรงเรียนในจังหวัดนนทบุรี

2. ให้นักเรียนเติมข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ และทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับ

ความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริงมากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริงมาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนเลย

แบบวัดเป้าหมายทางอาชีพ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบวัดเป้าหมายทางอาชีพ จำนวน 40 ข้อ

แบบวัดเป้าหมายทางอาชีพ นี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ นำไปประกอบการวิจัย เรื่อง

“ผลของกิจกรรมแนะแนว โดยเทคนิคการออกแบบความคิดที่มีต่อเป้าหมายทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น” ผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือจากนักเรียน ช่วยทำแบบวัดเป้าหมายทางอาชีพ โดยอ่านข้อความที่ละเอียดและพิจารณา คำตอบตามความเป็นจริง และขอความกรุณาตอบทุก ข้อโดยแต่ละข้อตอบเพียงคำตอบเดียว ในการตอบแบบวัด เป้าหมายทางอาชีพนี้ ไม่มีผลกระทบ ต่อการเรียนแต่อย่างใด

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

พิมพ์กัญญา วิทยา

นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการแนะแนว

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป เมื่ออ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง หรือ
เติมคำลงใน ช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ ชาย..... หญิง.....
2. โรงเรียน
3. ชื่อ.....นามสกุล.....
4. ระดับชั้น.....เลขที่.....

ตอนที่ 2 แบบวัดเป้าหมายทางอาชีพ จำนวน 40 ข้อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ และทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับ

ความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริงมากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริงมาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
1	ข้าพเจ้าเลือกอาชีพตามความถนัดของตนเอง					
2	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพเป็นสิ่งทำทนาย					
3	วิชาที่ข้าพเจ้าชอบเหมาะกับอาชีพที่ข้าพเจ้าอยากเป็น					
4	ผลการเรียนวิชาที่ข้าพเจ้าทำได้ดีเหมาะกับอาชีพที่ข้าพเจ้าอยากเป็น					
5	ข้าพเจ้าคิดว่างานที่ได้ประกอบอาชีพที่ตนเองสนใจ ทำให้ข้าพเจ้ามีความสุข					
6	ข้าพเจ้าหมั่นศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับคณะ สาขาวิชาที่ตนเองสนใจ					
7	เมื่อข้าพเจ้าอยากรู้สิ่งใด จะรีบค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองทันที					
8	ข้าพเจ้าเคยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ					

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
	อาชีพ					
9	ข้าพเจ้าตัดสินใจเลือกอาชีพจากข้อมูลการทดสอบวัดความถนัดทางอาชีพ					
10	ข้าพเจ้าลงมือค้นหาข้อมูลอาชีพที่ตนเองสนใจ					
11	ข้าพเจ้าหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย					
12	ข้าพเจ้าทราบคุณสมบัติของอาชีพที่ตนเองสนใจโดยสอบถามจากผู้ที่ประกอบอาชีพนั้น					
13	ข้าพเจ้าค้นหาข้อมูลอาชีพทางอินเทอร์เน็ตอยู่เสมอ					
14	ข้าพเจ้ารู้ว่าจะต้องหาแหล่งข้อมูลอาชีพจากที่ใด					
15	ข้าพเจ้าคิดว่าการศึกษาข้อมูลเรื่องอาชีพไม่จำเป็น					
16	ข้าพเจ้าติดตามข่าวสารของโลกอาชีพเป็นประจำ					
17	ข้าพเจ้ามีบุคคลต้นแบบในการประกอบอาชีพ					
18	ข้าพเจ้ามีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพในศตวรรษที่ 21 อยู่เสมอ					
19	ข้าพเจ้าไปทัศนศึกษาตามสถาบันการศึกษาสถานประกอบการและแหล่งเรียนรู้เพื่อ					

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
	ประกอบการตัดสินใจเรื่องอาชีพ					
20	ข้าพเจ้ามุ่งหวังที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อนำไปต่อยอดด้านอาชีพ					
21	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพเป็นเรื่องของอนาคตข้าพเจ้าตัดสินใจได้ถูกต้อง					
22	ข้าพเจ้าพยายามปรับปรุงผลงานของตัวเองให้ดียิ่งขึ้นไปเพื่อต่อยอดไปสู่การประกอบอาชีพของตน					
23	ข้าพเจ้าอยากประกอบอาชีพที่มีผลตอบแทนสูง ค่ำค่ากับความรู้อ ความสามารถ					
24	ข้าพเจ้าอยากประกอบอาชีพที่มีสวัสดิการที่ดี					
25	ข้าพเจ้าปรึกษาบุคคลรอบข้างด้านการวางแผนอาชีพ					
26	ข้าพเจ้ามักมีคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ผมไม่รู้ ไม่เข้าใจ อยู่บ่อยครั้ง					
27	ข้าพเจ้าเข้าใจถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพ					
28	ข้าพเจ้าจดบันทึกเกี่ยวกับสิ่งที่น่าสนใจและประทับใจอยู่เสมอ					
29	ข้าพเจ้านำข้อมูลด้านอาชีพจากแหล่งต่างๆมาประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพ					

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
30	ข้าพเจ้ามีเป้าหมายอาชีพที่ชัดเจน					
31	ข้าพเจ้าทราบว่าตนเองจะประกอบอาชีพใดในอนาคต					
32	.ข้าพเจ้าชอบค้นคว้าเรื่องอาชีพด้วยตัวเอง มากกว่าถามคำถามจากเพื่อน					
33	ข้าพเจ้ามุ่งมั่นที่จะประกอบอาชีพ					
34	ข้าพเจ้าศึกษาอาชีพที่หลากหลายจากชุมชนที่ข้าพเจ้าอยู่					
35	.ข้าพเจ้าสังเกตอาชีพรอบตัวของข้าพเจ้า					
36	ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่าจะสามารถเลือกอาชีพได้					
37	ข้าพเจ้าคิดว่าการประกอบอาชีพเป็นเรื่องไกลตัว					
38	ทุกคนต้องประกอบอาชีพ					
39	ข้าพเจ้ามั่นใจว่าจะประกอบอาชีพที่ตนเองใฝ่ฝัน					
40	.ข้าพเจ้ามั่นใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพที่ชอบด้วยตัวข้าพเจ้าเอง					

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรียนรู้อาชีพใหม่

กลุ่มงานแนะแนว

มัธยมศึกษาปีที่ 3

ครูผู้สอน นางสาวพิมพ์กัญญา วิทยา

จำนวน 1 คาบเรียน (50 นาที

1. สารระที่ / มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนสามารถวางแผนชีวิตด้านการศึกษา ด้านอาชีพ
และด้านส่วนตัวและสังคม

2. ตัวชี้วัด

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว และสังคม ได้ตามความเป็นจริง

3. สารระสำคัญ

การรู้จักตนเอง เป็นความสามารถที่จะรับรู้และเข้าใจความรู้สึก อารมณ์ และความต้องการของตนเอง ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นกับบุคคลอื่น อันเนื่องมาจากความรู้สึก อารมณ์ และความต้องการเหล่านั้นของตน และเข้าใจตนเองในด้านจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา คุณค่าของตนเองที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและอาชีพที่ตัดสินใจ

4. สารระการเรียนรู้แกนกลาง

-

5. สารระการเรียนรู้

- ขอบข่ายวิชาแนะแนว
- การจัดกิจกรรมแนะแนวชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

6. จุดประสงค์การเรียนรู้ / ผลการเรียนรู้

๑. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสามารถ ของตนเองที่เกี่ยวข้องกับอาชีพได้

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

☒ 7.1 ความสามารถในการสื่อสาร	☒ 7.2 ความสามารถในการคิด
☐ 7.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา	☒ 7.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
☐ 7.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	

8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 มอง ฟัง และเรียนรู้ (Look, Listen, and Learn)

1. ครูกล่าวทักทายต้อนรับนักเรียน และครูแนะนำตนเองให้นักเรียนรู้จัก
2. ครูชวนนักเรียนแนะนำตนเอง โดยการให้นักเรียนพูดชื่อเล่น และเลือกฮีโมจิ 1

ตัว ที่แทนตัวตนของตัวเองตอนนี้

ขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม (Ask Tons of Questions)

2. ครูชวนนักเรียนเล่นเกม “ชื่ออาชีพ” โดยให้นักเรียนพูดชื่ออาชีพ ทีละคนโดยไม่ให้ซ้ำกันจนเริ่มมีอาชีพแปลกๆเพิ่มขึ้นมา

ขั้นที่ 3 เข้าใจกระบวนการหรือปัญหา (Understanding the Process or Problem)

3. ครูนำเสนออาชีพแปลกๆทั่วโลก เช่น นักออกแบบไอติม นักออกแบบโค้ดสี ที่นำความชอบสองอย่างคือ การชอบทานไอติม กับ การชอบออกแบบ มาผสมผสานกันเป็นอาชีพใหม่

ขั้นที่ 4 นำทางความคิด (Navigate Ideas)

4. ครูชวนนักเรียนเขียนสิ่งที่ตนชอบ / หรือสิ่งที่ตนประทับใจลงบนกระดาษเป็นแผนที่ความคิด

ขั้นที่ 5 สร้างต้นแบบ (Create a Prototype)

5. ครูชวนนักเรียน ลองจำแนกสิ่งที่ชอบออกมาเป็นอาชีพ อาจจะเป็นอาชีพที่มีอยู่แล้ว หรือยังไม่เคยมีบนโลกก็ได้ เช่น หากนักเรียนชอบตีปิงปอง อาจจะทำแจ็กไปตีปิงปอง ขอบอะไรในการตีปิงปองบ้าง ตอนที่เคลื่อนไหวรู้สึกอย่างไร ตอนที่แข่งขันเป็นอย่างไร ชอบหรือรู้สึกตื่นเต้น อย่างไร

ขั้นที่ 6 เน้นจุดสำคัญและแก้ไข (Highlight and Fix)

6. จากนั้นลองเชื่อมความชอบหลายอันเข้าด้วยกัน แล้วคิดออกมาเป็นอาชีพอีก

ขั้นที่ 7 นำเสนอผลงาน (Launch to an Audience)

7. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอสิ่งที่ตนเองเขียน โดยเลือกอาชีพที่เราารู้สึกว่าชอบที่สุด ออกมาในกระดาษ พร้อมบอกเหตุผล ว่าเพราะอะไรถึงเลือกอาชีพนี้ให้โดดเด่นออกมา

9. สื่อการเรียนรู้ -

Tiktok อาชีพใหม่ๆ

10. แหล่งเรียนรู้ -

11. ภาระงาน/ชิ้นงาน

แผนที่ความคิดอาชีพใหม่

12. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รายการประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือในการประเมิน
---------------	----------------	------------------------

รายการประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือในการประเมิน
๑. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสามารถ ของตนเองที่เกี่ยวข้องกับอาชีพได้	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตการตอบคำถาม - สังเกตการทำใบกิจกรรม 	- คำถาม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 มั่นคงในอาชีพ

กลุ่มงานแนะแนว

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ครูผู้สอน นางสาวพิมพ์กัญญา วิทยา

จำนวน 1 คาบเรียน (50 นาที)

1. สาระที่ / มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนสามารถวางแผนชีวิตด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม

2. ตัวชี้วัด

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว และสังคม ได้ตามความเป็นจริง

4. สาระการเรียนรู้แกนกลาง

-

3. สาระสำคัญ

การเข้าใจอาชีพ หมายถึง การที่บุคคล มีความรู้ ความเข้าใจมากพอ เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ รวมถึง อาชีพรอบตัว เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกอาชีพของตนเองต่อไปได้ในอนาคต

-

5. สาระการเรียนรู้

- ขอบข่ายวิชาแนะแนว
- การจัดกิจกรรมแนะแนวชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

6. จุดประสงค์การเรียนรู้ / ผลการเรียนรู้

๑. เพื่อให้นักเรียนสามารถค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจได้

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

☒ 7.1 ความสามารถในการสื่อสาร	☒ 7.2 ความสามารถในการคิด
☐ 7.3 ความสามารถในการแก้ปัญหาชีวิต	☒ 7.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
☐ 7.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	

8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 มอง ฟัง และเรียนรู้ (Look, Listen, and Learn)

1. ครูกล่าวทักทายต้อนรับนักเรียน
2. ครูเชื่อมโยงกิจกรรมที่ได้ทำไปเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว โดยการสอบถามอาชีพใหม่ๆ ที่ตนเองคิดขึ้น พร้อมกับสอบถามว่า นักเรียนยังมั่นใจที่จะเลือกอาชีพที่ตนเองเลือก ที่เป็นอาชีพที่ชอบที่สุดหรือไม่ หากมีนักเรียนเปลี่ยนใจ นักเรียนจะเปลี่ยนเป็นอาชีพใด เพราะเหตุใดนักเรียนถึงเปลี่ยน
3. ครูย้ำเตือนกับนักเรียนว่าให้นักเรียนจำอาชีพที่นักเรียนเลือกไว้ให้ดี

ขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม (Ask Tons of Questions)

3. ครูสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องทั่วไป เช่น นักเรียนเดินทางมาอย่างไร คาบที่ผ่านมานักเรียนได้รับประทานข้าวที่โรงอาหารหรือไม่ ระหว่างทางที่เดินมาถึงห้องเรียน นักเรียนเดินผ่านสถานที่ใดบ้างในโรงเรียน
4. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่อาชีพ ว่า ระหว่างทางที่นักเรียนเดินทางมาโรงเรียน นักเรียนต้องพบเจอกับอาชีพใดบ้าง ให้นักเรียนแต่ละคนลองเขียนชื่ออาชีพมาให้ได้เยอะที่สุด

ขั้นที่ 3 เข้าใจกระบวนการหรือปัญหา (Understanding the Process or Problem)

5. ครูสุ่มหานักเรียนที่มั่นใจว่าตนเองเขียนได้เยอะที่สุด หรือสุ่มสอบถามนักเรียนว่า อาชีพที่นักเรียนเขียนมานั้น สอดคล้องกับความเป็นจริงหรือไม่
6. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า ในทุกวันที่นักเรียนมาโรงเรียน นักเรียนจะต้องเกี่ยวข้องกับคำว่า อาชีพ ทุกคน
7. ครูนำเสนอเทรนอาชีพฮิต ในปี 2023

ขั้นที่ 4 นำทางความคิด (Navigate Ideas)

8. ครูนำเสนอหนังสือ 200 ข้อมูลอาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการ ของ กรมการจัดหางาน เพื่อให้ให้นักเรียนลองสำรวจอาชีพที่ใกล้เคียง หรืออาชีพที่นักเรียนสนใจ และมอบหมายให้นักเรียนสรุปแผนที่ความคิดเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองเลือก ในหัวข้อ

- นิยามอาชีพ
- ลักษณะของงาน
- สภาพการจ้างงานและการทำงาน
- คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ
- โอกาสความก้าวหน้าของงาน

- อื่นๆ เช่น ฐานเงินเดือน หรือข้อมูลอื่นๆที่นักเรียนสนใจ

ขั้นที่ 5 สร้างต้นแบบ (Create a Prototype)

9. หากนักเรียนไม่มีข้อมูลอาชีพที่สนใจ ในหนังสือที่ครูนำเสนอ นักเรียนสามารถหาข้อมูลต่างๆตามหัวข้อที่ครูกำหนด เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจได้

ขั้นที่ 6 เน้นจุดสำคัญและแก้ไข (Highlight and Fix)

10. ครูสุ่มให้นักเรียนออกมานำเสนออาชีพที่นักเรียนเลือก ว่ามีอาชีพใดที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์กับนักเรียนบ้าง และแผนที่ความคิดนี้

ขั้นที่ 7 นำเสนอผลงาน (Launch to an Audience)

11. ครูชวนนักเรียนนำแผนที่ความคิดของตนเอง ไปติดที่บอร์ดหลังห้องเรียน เพื่อนำเสนอผลงานของตนเอง

9. สื่อการเรียนรู้ -

Tiktok อาชีพใหม่ๆ

10. แหล่งเรียนรู้ -

11. ภาระงาน/ชิ้นงาน

แผนที่ความคิดข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

12. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รายการประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือในการประเมิน
๑. เพื่อให้ นักเรียนสามารถค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจได้	- สังเกตการตอบคำถาม - สังเกตการทำใบกิจกรรมแผนที่ความคิดข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	- คำถาม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 หัวใจ 4 ห้อง

กลุ่มงานแนะแนว

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ครูผู้สอน นางสาว พิมพ์กัญญา วิทยา

จำนวน 1 คาบเรียน (50 นาที)

1. สารระที่ / มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนสามารถวางแผนชีวิตด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม

2. ตัวชี้วัด

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว และสังคม ได้ตามความเป็นจริง

3. สารระสำคัญ

การประเมินลักษณะเฉพาะตนเกี่ยวกับอาชีพ เป็นกระบวนการในการประเมินความรู ทักษะ ความสามารถ พฤติกรรมการทำงานของบุคคล รวมทั้งคุณลักษณะที่แสดงออกและเปรียบเทียบกับระดับ

สมรรถนะที่คาดหวังในตำแหน่ง งานนั้นๆ เพื่อกำหนดวิธีการพัฒนาบุคคล หรือนำไปใช้ ประโยชน ในการวางแผนการเลือกอาชีพและเป้าหมายของตนเอง

4. สารระการเรียนรู้แกนกลาง

-

5. สารระการเรียนรู้

- ขอบข่ายวิชาแนะแนว
- การจัดกิจกรรมแนะแนวชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

6. จุดประสงค์การเรียนรู้ / ผลการเรียนรู้

๑. เพื่อให้นักเรียนสามารถประเมินลักษณะเฉพาะตนที่เกี่ยวกับอาชีพนั้นได้

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

☒ 7.1 ความสามารถในการสื่อสาร	☒ 7.2 ความสามารถในการคิด
☐ 7.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา	☒ 7.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
☐ 7.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	

8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 มอง ฟัง และเรียนรู้ (Look, Listen, and Learn)

1. ครูกล่าวทักทายต้อนรับนักเรียน

2. ครูเชื่อมโยงกิจกรรมที่ได้ทำไปเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว โดยการสอบถามอาชีพใหม่ๆ ที่ตนเองคิดขึ้น และติดตามแผนที่ความคิดที่ได้มอบหมายเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว

3. ครูนำเสนอรายการดูให้รู้ "มัธยมต้น ค้นหาตัวเอง" เพื่อชวนให้เด็กๆ เห็นถึงเพื่อนวัยเดียวกัน ต่างแดน ต่างวัฒนธรรม แต่มีเป้าหมายเดียวกันคือการค้นพบตนเอง และอยากมีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับ จากเพื่อน และสังคม

ขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม (Ask Tons of Questions)

4. ครูสอบถามนักเรียน เกี่ยวกับความหมายของคำว่า "เป้าหมาย" และคำว่า "การค้นพบ"

ขั้นที่ 3 เข้าใจกระบวนการหรือปัญหา (Understanding the Process or Problem)

5. จากนั้นครูชวนนักเรียนวิเคราะห์ อาชีพที่ตนเองใฝ่ฝัน โดยการทบทวนจากอาชีพที่นักเรียนได้เลือกไว้ในแผนความคิดที่ติดไว้ที่หลังห้องเรียน

ขั้นที่ 4 นำทางความคิด (Navigate Ideas)

6. ครูนำเสนอให้นักเรียนรู้จักกับ หัวใจอาชีพ

7. ครูให้นักเรียนวาดหัวใจอาชีพของตนเอง พร้อมทั้งแบ่งหัวใจอาชีพ เป็น 4 ห้อง คือ

1. ความรู้ ทักษะ
2. ผลตอบแทนที่เป็นเงิน และไม่ใช่เงิน
3. เวลา
4. สถานที่

ขั้นที่ 5 สร้างต้นแบบ (Create a Prototype)

8. ให้นักเรียนเขียนคำตอบเกี่ยวกับหัวใจอาชีพของตนเอง ลงในหัวใจทั้ง 4 ห้อง โดยยังไม่ต้องตกแต่งใดๆทั้งสิ้น

ขั้นที่ 6 เน้นจุดสำคัญและแก้ไข (Highlight and Fix)

9. ครูชวนนักเรียนวิเคราะห์หัวใจอาชีพของตนเอง พร้อมให้นักเรียนตกแต่งหัวใจอาชีพ โดยมีเงื่อนไขว่า หากนักเรียนเข้าใจ / มีลักษณะตรงกับหัวใจห้องไหนที่สุด ให้ตกแต่งด้วยสีที่เข้ม/สดใที่สุด

ขั้นที่ 7 นำเสนอผลงาน (Launch to an Audience)

10. ครูสุ่มให้นักเรียนออกมานำเสนอหัวใจของตนเอง

11. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมในวันนี้ ว่า นักเรียนแต่ละคน สามารถประเมินตนเองได้ จากหัวใจแต่ละห้อง ที่เหมาะสมกับตัวเรามากที่สุด ต่อไป ขอให้ นักเรียนพัฒนา หรือหาความเหมาะสมของหัวใจห้องอื่นๆเพิ่มเติม เพื่อที่หัวใจทั้ง 4 ห้อง จะได้มี สีสันที่สวยงาม

12. นักเรียนและครูร่วมกันนำหัวใจอาชีพของตนเอง ไปแปะไว้ที่บอร์ดด้านซ้าย ของห้องเรียน

9. สื่อการเรียนรู้

รายการดูให้รู้ “มัธยมต้น ค้นหาตนเอง”

10. แหล่งเรียนรู้ -

11. ภาระงาน/ชิ้นงาน

หัวใจ 4 ห้อง

12. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รายการประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือในการประเมิน
๑. เพื่อให้ นักเรียนสามารถประเมิน ลักษณะเฉพาะตนที่เกี่ยวกับอาชีพ นั้นได้	- สังเกตการตอบคำถาม - สังเกตการทำใบกิจกรรม หัวใจ 4 ห้อง	- คำถาม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ตักตาขนมบั้ง

กลุ่มงานแนะแนว

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ครูผู้สอน นางสาวพิมพ์กัญญา วิทยา

จำนวน 1 คาบเรียน (50 นาที)

1. สาระที่ / มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนสามารถวางแผนชีวิตด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม

2. ตัวชี้วัด

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว และสังคม ได้ตามความเป็นจริง

3. สาระสำคัญ

กระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ คือ กระบวนการที่บุคคลจะพิจารณาเพื่อประกอบการตัดสินใจ

เป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน เช่น ต้องพิจารณาค่านิยม ความสนใจ ความถนัด และคุณสมบัติอื่น ๆ การ

ตัดสินใจสัมพันธ์กับทักษะที่ได้เรียนรู้ ลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของบุคคล

4. สาระการเรียนรู้แกนกลาง

-

5. สาระการเรียนรู้

- ขอบข่ายวิชาแนะแนว
- การจัดกิจกรรมแนะแนวชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

6. จุดประสงค์การเรียนรู้ / ผลการเรียนรู้

๑. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ทางเลือกในการตัดสินใจเลือกอาชีพของตนเองได้

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

☒ 7.1 ความสามารถในการสื่อสาร	☒ 7.2 ความสามารถในการคิด
☐ 7.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา	☒ 7.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
☐ 7.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	

8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 มอง ฟัง และเรียนรู้ (Look, Listen, and Learn)

1. ครูกล่าวทักทายต้อนรับนักเรียน

2. ครูเชื่อมโยงกิจกรรมที่ได้ทำไปเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว และนำเสนอหัวใจอาชีพที่นักเรียนได้ทำในสัปดาห์ที่แล้ว

ขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม (Ask Tons of Questions)

3. ครูตั้งคำถามเพิ่มเติมว่า มีนักเรียนคนใด อยากตอบแต่ง/เพิ่มสีสันให้กับหัวใจอาชีพของตนเองที่หัวใจห้องไหนบ้างหรือไม่

4. นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับสีสันของหัวใจอาชีพของตนเอง

5. นักเรียนและครูร่วมกันวิเคราะห์สีของหัวใจอาชีพ ว่า ควรจะมีสีสันทันอยู่ในทุกห้อง หากหัวใจห้องใด ไม่มีสีสันทัน นักเรียนควรจะพัฒนาความสามารถ/ความสนใจด้านนั้นเพิ่มขึ้น

ขั้นที่ 3 เข้าใจกระบวนการหรือปัญหา (Understanding the Process or Problem)

6. ครูนำเสนอตุ๊กตาขนมปัง 1 ตัว ซึ่งมีส่วนประกอบคือ หัว หัวใจ แขนซ้าย แขนขวา ขาซ้าย และขาขวา

ขั้นที่ 4 นำทางความคิด (Navigate Ideas)

7. ครูชวนนักเรียนวาดรูปตุ๊กตาขนมปังของตัวเอง 1 ตัว และวิเคราะห์โดยใช้คำถามต่อไปนี้

- เป้าหมายความฝันในชีวิต โดยเขียนอาชีพที่นักเรียนเลือกใส่ในหัวใจ 4 ห้อง

(เขียนที่หัวของภาพ)

- คุณค่า คือ ความภูมิใจหากนักเรียนได้ประกอบอาชีพที่นักเรียนเลือก (เขียนไว้ที่หัวใจของภาพ)

- จุดแข็ง ข้อดีของตนเอง ที่จะนำไปสู่เป้าหมาย (เขียนไว้ที่แขนข้างที่ตนเองถนัด)

- จุดอ่อน ข้อเสียของตนเอง ที่จะนำไปสู่เป้าหมาย (เขียนไว้ที่แขนข้างที่ตนเองไม่ถนัด)

- ความคาดหวัง โอกาส (ความคาดหวังในอาชีพนั้น ของตนเอง ของครอบครัว หรืออื่นๆ) เขียนไว้ที่ ขาข้างซ้ายของตนเอง

อุปสรรคภายนอก ที่จะเข้ามาเป็นอุปสรรคต่ออาชีพที่นักเรียนเลือก เขียนไว้ที่ขาข้างขวาของตนเอง

ขั้นที่ 5 สร้างต้นแบบ (Create a Prototype)

8. นักเรียนและครูร่วมกันวาดรูปตุ๊กตาขนมปังของตนเอง พร้อมเขียนวิเคราะห์คำตอบของตนเองลงในตุ๊กตาขนมปัง พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

ขั้นที่ 6 เน้นจุดสำคัญและแก้ไข (Highlight and Fix)

9. ครูสุ่มให้นักเรียนออกมานำเสนอตุ๊กตาขนมปังของตนเอง พร้อมบอกส่วนที่ตนเองชอบที่สุด พร้อมเหตุผล

ขั้นที่ 7 นำเสนอผลงาน (Launch to an Audience)

10. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมในวันนี้ คือ การได้เรียนรู้และวิเคราะห์ตนเองจากอาชีพที่เราเลือก

10. แหล่งเรียนรู้ -

11. ภาระงาน/ชิ้นงาน

ใบกิจกรรม ตุ๊กตาขนมปัง

12. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รายการประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือในการประเมิน
๑. เพื่อให้ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ทางเลือกในการตัดสินใจเลือกอาชีพของตนเองได้	- สังเกตการตอบคำถาม - สังเกตการทำใบกิจกรรมตุ๊กตาขนมปัง	- นักเรียนสามารถวิเคราะห์ตนเองครบทุกคำถาม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ถนนชีวิต

กลุ่มงานแนะแนว

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ครูผู้สอน นางสาวพิมพ์กัญญา วิทยา

จำนวน 1 คาบเรียน (50 นาที)

1. สาระที่ / มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนสามารถวางแผนชีวิตด้านการศึกษา ด้านอาชีพ

และด้านส่วนตัวและสังคม

2. ตัวชี้วัด

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว และสังคม ได้ตามความเป็นจริง

3. สาระสำคัญ

เป้าหมายอาชีพ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการสำรวจความสามารถและความต้องการด้านอาชีพของตนเอง สามารถตัดสินใจกำหนดอาชีพที่ต้องการออกมา

5. สาระการเรียนรู้

- ขอบข่ายวิชาแนะแนว
- การจัดกิจกรรมแนะแนวชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

6. จุดประสงค์การเรียนรู้ / ผลการเรียนรู้

๑. เพื่อให้นักเรียนตั้งเป้าหมายอาชีพของตนเองได้

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

☒ 7.1 ความสามารถในการสื่อสาร	☒ 7.2 ความสามารถในการคิด
☒ 7.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา	☒ 7.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
☐ 7.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	

8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 มอง ฟัง และเรียนรู้ (Look, Listen, and Learn)

1. ครูกล่าวทักทายต้อนรับนักเรียน
2. ครูเชื่อมโยงกิจกรรมที่ได้ทำไปเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว และนำเสนอตุ๊กตาขนมปังขิงที่นักเรียนได้ทำ

3. ครูชวนนักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “ถนน”

ขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม (Ask Tons of Questions)

4. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับการเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียน ว่า มีเส้นทางยากลำบากบ้างหรือไม่ เส้นทางต้องมีโค้งที่โค้ง มีชอยก่ชอย

5. ครูสุ่มหานักเรียน หรือหาตัวแถมนักเรียนที่สามารถอธิบาย/นำเสนอเน้นทางการเดินทางจากบ้านมาโรงเรียนของตนเองได้

ขั้นที่ 3 เข้าใจกระบวนการหรือปัญหา (Understanding the Process or Problem)

6. ครูนำเสนอ “ถนนชีวิต” คือ รูปภาพที่เป็นตัวแทนการเดินทางของนักเรียน เริ่มจากปัจจุบัน จนถึงอนาคต คือ อาชีพที่นักเรียนใฝ่ใน หรือเลือกไว้ ในกิจกรรมอื่นๆที่ผ่านมา

ขั้นที่ 4 นำทางความคิด (Navigate Ideas)

7. ครูชวนให้นักเรียน ออกแบบ “ถนนชีวิต” ของตนเอง โดยกำหนดให้นักเรียน ลองออกแบบเส้นทางการนำไปสู่เป้าหมายอาชีพที่นักเรียนเลือก ตั้งแต่ปัจจุบัน

ขั้นที่ 5 สร้างต้นแบบ (Create a Prototype)

8. นักเรียนและครู ร่วมกันวิเคราะห์ถึงการทำให้ไปงาน ถนนชีวิต ว่า จะต้องพบเจอจุดใดในระหว่างทาง ที่นักเรียนจะต้องตัดสินใจ เป็นทางเลือก หรือทางแยก แลวนักเรียนได้ตัดสินใจเลือกแบบใด หรือทางที่นักเรียนแยกออกไปนั้น เป็นแบบใด ให้นักเรียนลองวาดภาพออกมา

ขั้นที่ 6 เน้นจุดสำคัญและแก้ไข (Highlight and Fix)

9. นักเรียนและครูร่วมกันวิเคราะห์ถนนชีวิตของตนเอง ว่า นักเรียนชอบเส้นทางไหนที่สุด และคาดหวังอย่างไรกับถนนอาชีพของตนเอง โดยสุ่มนักเรียน 3-4 คน พูดคุยเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว

ขั้นที่ 7 นำเสนอผลงาน (Launch to an Audience)

10. ครูให้นักเรียนนั่งล้อมวงกันเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4-5 คน โดยให้นักเรียน นำเสนอถนนชีวิตของตนเองกับเพื่อนในกลุ่ม สั้นๆ คนละ 2-3 นาที วนให้ครบทุกคนในกลุ่ม

11. ครูตั้งคำถามชวนให้นักเรียนคิดว่า

- ถนนชีวิตของตนเองกับเพื่อน เหมือนกันอย่างไร
- ถนนชีวิตของตนเองกับเพื่อนมีความแตกต่างกันอย่างไร

12. ครูชวนนักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับ ปลายทาง ของถนนชีวิตของนักเรียน คือ เป้าหมายอาชีพ เกี่ยวกับแนวคิด และความสำคัญของการตั้งเป้าหมายอาชีพ

10. แหล่งเรียนรู้ -

11. ภาระงาน/ชิ้นงาน

ใบกิจกรรม ถนนชีวิต

12. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รายการประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือในการประเมิน
๑. เพื่อให้นักเรียนตั้งเป้าหมายอาชีพของตนเองได้	- สังเกตการตอบคำถาม - สังเกตการทำใบกิจกรรมถนนชีวิต	- นักเรียนสามารถเขียนเป้าหมายอาชีพของตนเองได้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวพิมพ์กัญญา วิทยา
วัน เดือน ปี เกิด	20 สิงหาคม 2535
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	กศ.บ. จิตวิทยาการแนะแนว
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 42 หมู่บ้านชัยวิวัฒน์ 3 ถนนงามวงศ์วาน ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

